

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIAN INDEPENDENCE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 7 (2085)

1974 m. VASARIO - FEBRUARY 17 d.

CANADA - MONTREAL (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

ALEKSANDRAS SOLŽENICINAS NUĖMĖ IR LENINUI KAUKĘ

Rašytojas Aleksandras Solženicinas su savo nauja knyga "Gulag Archipelago", kuri išėjo Paryžiuje, sudrebino visą pasaulio spaudą su naujais ir senais faktais apie Sibiro KZ ir Lenino bei Stalino planus "sutvarkyti" liaudies priešus. A. Solženicinas savo knygoje labai vykusiai atskleidžia KZ gyvenimą ir žmogaus išniekinimą, pavertimą daiktu, gyvuliu, kurį kiekvienas NKVD-istas galėjo mėsinėti, kankinti, žudyti nesivadovaujant jokiais XX a. žmonių sukurtais įstatymais. Net barbarai tiek žiaurumų neturėjo. Visą šitą bolševikų žiaurumą yra sukūręs Leninas, tai A. Solženicinas tvirtina. Tiesa, tą patį tvirtina ir Svetlana Stalinaltė savo atsiminimų knygoje. J. Stalinas tik tęsė Lenino sukurtus žmonių naikino darbus. Dabartiniai Kremlius vadai irgi tęsia toliau be mažo pakeltimo. Jokie bolševizmo įstatymai žmogaus negina, neapsaugo. Kremlius vadai yra be apvėžtos galios.

Toronto Sun išpėja P. E. T. ir Sharp "They might learn something about the great neighbour with whom we are gambling our future on detente" and disarmament".

Rašytojas A. Solženicinas buvo areštuotas ir ištrėmtas iš SSSR. Jam atvykus į V. Vokietiją, - Angliją, USA ir Kanadą pasiūlė apsigyventi jų kraštuose.

Rašytojas tikisi, kad jo šeimai - žmonai ir dvilėms mažamečiams sūnams bus leista išvykti iš Sov. Sąjungos. Kanados T. V. žinių komentatoriaus apie šią situaciją išsireiškė, kad mes turime galvoti, kad ne jis nustojo savo krašto, bet kraštas nustojo ŽMOGAUS.

TERORISTAI LAIMI

Izraelio daininiais, iš 50 per praėjusius metus Europoje areštuotų arabų teroristų 13 buvo paleisti vien grašintinų pasąkoje, 23 - dėl įvairių kitų

priežasčių, septyni buvo nutelsti ir kiti septyni tebelaukia teismo. Taigi, įstatymai nusilenkia terorui ir represijų baimei.

Iš septynių nutelstųjų 2 yra Graikijoje pasmerkti mirti, tačiau praktiškai jie jau pakelti ir laisvė. Jie Atėnų aerodrome praeitą vasarą 5 žmones nužudė ir 50 sužeidė. Tačiau dabar, kai Singapūre keturi teroristai po nepavykusio Shell alvyo tankų ir rafinerijos išsprogdimo, laiko laivą ir 3 įkaitus, o Kuvaite kita grupė japonų ambasadorių, reikalaujanti iš Japonijos lėktuvo skridimui iš Singapūro į Kuwait ir tų dviejų Graikijoje esančių banditų paleidimo - abu kraštai nusileido ir žada tuos jų reikalavimus patenkinti.

Ataka ant Lufthansa jeto

- Kaip jau seniau buvo apeliuojama, Iranas užpuolė Iraką. Gincą turės spręsti J. Tautos. Žinoma, reikia laukti iš ten ir... veto balsų.
- Britų kariuomenės žurnalas Army Quarterly mano, kad šią vasarą gali prasidėti karas tarp Sovietų Sąjungos ir Kinijos.
- Atlanto pakraščiais nuo Ispanijos iki Norvegijos siautė milžiniškos audros, kurių neatmenama per 300 metų.

- Europos jaunimo ir darbininkų organizacijos, protestuodamos prieš taikos premijos paskyrimą Kisingeriui, paskyrė "alternatyvę taikos premijai" sumoje \$ 160.000 Recife, Brazilijoje, vyskupui Helder Camara.

- Multimilijonieriaus Hearst dukters pagrobėjai, reikalauja, kad Hearst visiems Kalifornijos pašalpos gavėjams, varguoliams ir buv. kalinams nupirktų po \$70. - maislo. Tai susidarytų netoli 400 000.000 suma. Hearst sako, kad jis tokios sumos negalės sudaryti.

- Rodezija ir P. Afrika ieško baltų imigrantų. Tenai bedarbių nėra.

- Graikija ir Ispanija atsisaiko teikti kurą JAV 7 flotilijai Viduržemio jūroje.

- Prancūzija sudarė sutartis su Saudi Arabija ir Kuvaite dėl moderniausių ginklų pardavimo ir industrializavimo šių dviejų arabų valstybių. Už tai prancūzai gaus didelius kiekius naftos.

BENDRUOMENYBĖS

"DAY OF SHAME" KNYGOS PRISTATYMAS

Pagalau įvyko 27. I. 1974. 4 v. p. p. Day of Shame - "Gėdos Diena", Algio Rukšėno parašytos knygos pristatymas Toronto lietuvių visuomenės Priskėlimo parapijos parodų salėje.

Knygos autorių pristatė Toronto Akademikų d-jos valdybos pirmininkas Andrius Šileika.

Algis Rukšėnas yra gimęs Lietuvoje 1942 m. Į USA atvyko iš D. P. lagerio Vokietijos 1949 m. ir su tėvais apsigyveno Cleveland'e. Ten baigė lietuvių pradžios mokyklą, gimnaziją. Jis lankė Western universitetą ir baigė gaudamas B. A., o magistro laipsnį gavo Illinois universitete iš politinių mokslų. Žurnalistą karjerą pradėjo U. P. I., Cleveland blure. Bendradarbiavo keliuose laikraščiuose. Dabar dirba Clevelando miesto savivaldybėje kaip planavimo direktorius.

Kaip daugelis žinome 1970 m. lapkričio mėn. 23 d. lietuvis jūrininkas, telegrafistas, Simas Kudirka pabėgo iš žvejų laivo "Sovetskaja Litva" į USA pakrančių sargybos laivą "Vigilant" prašydamas suteikti Azylio teisės. Tas viskas įvyko netoli Bostono Martha's Vineyard. USA vandenyno (Atlanto) zonoje. Rusų ir amerikonių laivai stovėjo viens prie kito, nes buvo vedamos derybos dėl žvejybos taisyklių.

Laivo kapt. Fustis, atsiėmęs pakrančių sargybos admirolo W. B. Ellis Simą Kudirką grąžino rusų laivo vadovybei. Atvykę rusai jūrininkai S. Kudirka (smarkiai priešinantis), suėmė, sumušė iki sąmonės netekimo, surišę virvėmis grąžino į rusų laivą.

Kaip žinome, Vilniuje buvo teismas ir S. Kudirka buvo nutelstas 10 metų KZtan, turtas konfiskuotas, žmona su vaikeliu išmesta iš buto.

USA vyriausybė, baltieji rūmai, susigaudė, kad adm. Ellis prasižengė tarptautinei teisei, Azylio teisei, kuria kiekvienas politinis pabėgėlis negalibūti grąžinti į savo kraštą, kur jam nepatinka politinis režimas-valdymas.

Garsas apie S. Kudirką pasklido po visą pasaulį. Paželdimas tarptautinių įstatymų USA pareigūnų, sujaukto viso pasaulio. Simas Kudirka virto laisvės troškimo simboliu. Jis dabar pasaulyje yra nemažiau žinomas kaip Aleksandras Solženicinas. S. Kudirka pasitarnavo ne tik Lietuvos bylai, bet priverė USA vyriausybę peržiūrėti senus užmirštus įstatymus, privalomus žinoti visiems aukštesiems pareigū-

nams, ypač jūrų laivyno vadams, pasienio valdininkams ir kt. kompetentingiems asmenims. Baltieji rūmai užtikrino viešai, prezidento R. Niksono lūpomis, kad tokie dalykai daugiau nebepasikartos.

Taigi S. Kudirka pasitarė, visam pasauliui, išryškinant, kad Azylio teisė dar neišnyko iš kultūringo vakarų pasaulio. Komunistinis pasaulis Azylio teisę nepripažįsta.

Algis Rukšėnas, rašydamas knygą "Day of Shame, "Gėdos diena", turėjo pasikalbėjimus su visais aukštais karo laivyno pareigūnais, ministru Volpe, adm. Eustis ir kt. laivo "Vigilant" karininkais. Todėl knygoje viskas smulkmeniška aprašyta, įstatymais, statistikos duomenimis ir kt. faktais paremta. Knygoje "D. of Sh." yra labai gražiai įplinta ir Lietuvos pavergimo 1940-44 istorija, lietuvių išvežimai Sibiran, kankinimai, žudymai, rusų okupacinė politika rusinimas, lietuvių tautos naikinimas, partizanų kovos. USA lietuvių veikimas reaguojant į S. Kudirkos reikalą ir t. t.

Kartu išskiami knygoje "D. of Sh" faktai apie USA aukštųjų karininkų politinį nesiorientavimą, bukaprotiškumą, menką žinojimą dabartinės pasaulio situacijos, o ypač SSSR agresinės politikos. Net Baltųjų Rūmų pareigūnai jūrų ministeris Volpe nesiorientavo, kas atsitiko su S. Kudirka. A. Rukšėno knyga daug kam praverė akis, ypač admiralams.

Knyga labai lengvai įdomiai skaitoma, mokliškai parašyta. Knyga "D. of Sh" yra išleidusi David McKay Company, New York. Kaip autorius A. R. paminėjo buvo išleista virš 13,000 egz. kurie yra išparduoti ir dabar leidžiama antroji laida.

Pradžioje paskaitos ištraukas iš knygos "D. of Sh" paskaitė Aušra Karkienė, ir stud. Ant. Šileika. Autorius prelegentas A. Rukšėnas labai gražiai kalba, pilna lietuviška kalba be akcento. Klausytojai buvo sužavėti paskaitos akademiniu stiliumi ir patelktomis žinomis. Buvo atvežta tik 25 knygos, kurias išpiko susirinkusieji. Pirkėjai knygas gavo su autoriaus įrašais.

Akademikų d-jos pirmininkas padėjo prelegentui A. Rukšėnui už įdomią paskaitą ir kvietė vaišintis visus kavute ir pyragėliais.

Klausytojų prisirinko nemažai, o ypač daug jaunimo akademikų, studentų. Laukti na ir Akademikų d-jos daugiau panašių paskaitų J. K. V.

Lyg jis šiandien kalbėtų...

(JONO KARDELIO mirties 5 metų sukakties proga, perspausdiname jo - NL redaktoriaus vedamąjį, dar jam nesergant, iš 1968 m. vasario 7 d. laikraščio laidos, kuris buvo antraštė "Aiškinimė").

SANTYKIŲ KLAUSIMĄ SU LIETUVA IR LIETUVOS LIETUVIAIS

Tai bus ilga procedūra - kol Lietuva bus okupuota. Todėl šiam reikalui aiškintis reikės daug laiko ir daug kantrybės. Perdideliu skubėjimu, nervinimusi reikalo nepastūmėsimė norimu būdu pirmyn ir jam galime tikėtai pakenkti. Bet aiškintis reikia ir negalima tenkintis tuo, kas yra, nes sąlygos kinta su laiko kitimu, ir susidaro visai naujos perspektyvos, išryškėja nauji galimūmai ir naujos pažiūros į reiką.

Visų pirma, reikia geros, galimai tikslios informacijos, o ši nelengvai gaunama. Reikia kantrybės ir labai atsargaus, bet ir labai kruopštaus žinių rinkimo, kad neįvyktų klaidų, kaip, deja, dažnai pastatė praeityje.

Kita vertus, būseną okupuotoje Lietuvoje nėra pastovė, nes Maskvos politika kinta su politinio oro kitimu, o visa tai tuoju atsiliepia Lietuvoje. Taip yra pav. dabar, Maskva jau vėl stipriai varžo įvažiavimą turistų ir kaip tikėtai vadinamųjų etninių grupių. Kodel? Galima tikėtai spėlioti, nes gi Maskva niekoneskelbia, kodėl taip daro.

"Laisvoji Lietuva", kaip sako komunistai, net ir su savo "užsienio reikalų ministere" Diržinskaite, niekieno negali padaryti, nes visa "Lietuvos valdžia" turi klausyti Maskvos įsakymų.

Jeigu šitie visi reikalai pareitų nuo Lietuvos, kad ir bolševikinės "valdžios", viskas būtų kitaip. Deja, okupantas viską daro pagal savo reikalus.

Tačiau nežiūrint visų okupanto pastangų, daugiau ir daugiau gauname žinių apie okupuotą Lietuvą, jos žmonių nuotaikas ir gyvenimo sąlygas.

Ypač daug žinių gavome praėjusią vasarą, kai Montrealyje vyko pasaulinė paroda, kurioje atsilankė pa-lyginamai gausus lietuvių iš Lietuvos skaičius: vadinamoji "vyriausybinių delegacija", nemažos dviejų meninių ansamblių grupės, keli solistai, ir su palyda, ir gana daug turistinėmis teisėmis lietuvių. Be to, buvo ir dar dabar yra atvykusių ilgesniam laikui viešnagę pas gimines iš Lietuvos žmonių. Tiesa, šie nepaprastai Maskvos saugumiečių įbauginti ir bijo su žmonėmis ne tik-tai kalbėti, bet daugumas bijo ir susitikti. Bet daugumas anksčiau suminėtyjų nevengė nei susitikti, nei kalbėtis.

Tat mums reikia būti labai apdairiems ir atsargiems Lietuvos lietuvių atveju. Mums reikia gerai įsisąmoninti, kad mūsų tikslas: Lietuvos lietuviams kaip galima geriau padėti susiorientuoti, kad kiekvienas jų - komunistas jis ar nekomunistas - nekenktų savo tautai. Tai yra svarbiausia. Kol kas šitas susipratimas dar nėra įsisąmonintas, kaip kad buvo įsisąmonintas vokiečių okupacijos laikotarpiu. Reikia, kad lietuvis kiekvieną atveju, kiekviename žingsnyje, kiekviename veiksmo etape visų pirma kaip lietuvis ir žmogus. O taip išsitikinus, kiti klausimai bus jau aiškūs.

J. Kardelis

Jonas Kardelis, mires 1969.11.10.

Be to, iš mūsų kraštų i Lietuvą buvo išvykusių nemažai turistų, kurie daug žinių iš Lietuvos parvežė. Galima beveik teigti, kad šių metų turistiniai suvaržymai yra praėjusių metų turizmo patirties pasekmė. Kiek girdėti, Maskva turizmo organizatoriams aiškinanti: Duokite mums amerikonių, kanadiečių su doleriais, bet etninių turistų mes nelabai pageidaujame. /Tiesa, yra ir kitokių teigimų: "Šiemet bus, kaip ir praėjusiais metais: Maskva, Vilnius ir kiti ten kurortas". Į tėviškes, kaimus ir praėjusiais metais nebuvo iš anksto numatomi leidimai/.

Po visų susitikimų, pažiūrėty, lankymųsi Lietuvoje, ten ir čia plačių išsikalbėjimų ir išsiaiškinimų, žinių jau yra gana daug ir jau apytikrių. Apie tai teks plačiau ir daugiau rašyti.

Iš tų žinių ši kartą tesuiminėsime gal pačią paprasčiausią, bet labai reikšmingą, kuri vyrauja Lietuvoje: Komunistų Lietuvoje nėra, nes jie visi dabar Amerikos kontinente. Atseit, komunistai/tikri ir formalūs/tikrai pareigose, o visikiti lietuviai, kurie okupacijos neapkenčia visa jėga.

Tat mums reikia būti labai apdairiems ir atsargiems Lietuvos lietuvių atveju.

Mums reikia gerai įsisąmoninti, kad mūsų tikslas: Lietuvos lietuviams kaip galima geriau padėti susiorientuoti, kad kiekvienas jų - komunistas jis ar nekomunistas - nekenktų savo tautai. Tai yra svarbiausia. Kol kas šitas susipratimas dar nėra įsisąmonintas, kaip kad buvo įsisąmonintas vokiečių okupacijos laikotarpiu. Reikia, kad lietuvis kiekvieną atveju, kiekviename žingsnyje, kiekviename veiksmo etape visų pirma kaip lietuvis ir žmogus. O taip išsitikinus, kiti klausimai bus jau aiškūs.

J. Kardelis

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuanian Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00. Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir laik. red. F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LA SALLE H8P 1C4, Que. Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuostatais. Rankraščiai gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidėja neatsako.

MINĖKIME LIETUVOS VALSTYBĖS ATSTATYMO 56 METINES

Vasario 16-sios aktas yra mūsų tautos ilgų metų kovos, ištermės ir vilties valstius. Sykiu tas Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymo nutarimas yra tiek ji priėmusios Lietuvos Tarybos, tiek mūsų tautos visų vadovaujančių sluoksnių vieningo nusistatymo išraiška.

1918 metų Lietuvos padėtis ir tarptautinė politika mūsų tautai nebuvo viltingos. Tik tautos ryžtas ir jos vadovaujančių sluoksnių vieningumas atstatė Lietuvos valstybinę nepriklausomybę, o savanorių kraujo ir gyvybių aukos ją apgynė nuo priešių.

Šių dienų mūsų tautos istorinėse sutemose Lietuvos valstybinės nepriklausomybės atstatymo aktas ir faktas turi visiem lietuviams ypatingos reikšmės ir vertės; kaip švyturys ir kelrodis, kaip palikimas ir įpareigojimas, ir kaip padrašinimas bei užtikrinimas.

Kaip švyturys ir kelrodis jis veda mūsų tautą Lietuvos valstybingumo keliu. Aplemusios tautos šio meto rezistenciją okupantui žino visas pasaulis. Mūsų išelvią taip pat stengiasi Lietuvos valstybingumo byla išlaikyti gyvą.

TALKA TAUTOS FONDUI

Vasario mėnesyje prisimename savosios tautos atkurtą nepriklausomybę, jos gyvavimo šviesų laikotarpį ir skaudų jos netekimą. Šiuos įvykius esame įpratę plačiai paminėti ne tik savųjų tarpe, bet kviečiame taip pat ir vietos politikus, spaudos atstovus ir šiaip įtakingesnius asmenis, kurie ar tai gyvu žodžiu ar raštu padeda plačiau paskleisti mūsų tautos nelaimę. Nerasime tur būt šiaurės Amerikoje didesnės vietovės, kurioje ši mums taip brangi sukaktis nebūtų minima. Švėsdami šią šventę pirmoje eilėje prisimename pasauliui, kad dar toli gražu nesame laisvi, bet taip pat ir patys lyg ir atnaujiname ryžtą dirbti ir aukotis savo tėvynės labui.

Vienas iš labai svarbių mūsų tėvynės laisvinimo darbų yra kasmetinė auka Tautos Fondui, kuris visas surinktas aukas perveda VLIKui. Tėvynės laisvinimo darbai kas kartas vis auga ir plečiasi, pareikalaujami drauge ir didesnių materialinių išteklių. Daug lėšų pareikalauja radio programos, stūdomos kasdien į pavergtą tėvynę. Įvairiomis kalbomis leidžiami Eltos biuleteniai taip pat reikalingi stiprios paramos. Juk jais suteikiama tiksliai ir išsitinga informacija apie dabartinę

2psl

Kaip palikimas ir įpareigojimas Vasario 16-tosios aktas skelbia su poetu, kad "be aukų ir be kovos laisvos nebuvo Lietuva", ir šaukia kiekvieną lietuvi, kur jis begyventų, ką bevelktų, kokius išteklius beturėtų, savo darbą, žinomis ir lėšomis dėtis į mūsų tautos visuotines pastangas išsivaduoti iš svetimųjų priepaudo jungo.

Kaip padrašinimas ir užtikrinimas jis primena, kad visos imperijos ir jų grobuoniškas viešpatavimas ateina ir praeina, o nepraeina tik žmogaus ir Tautos laisvės slekimalai.

Ir dabartinėje Lietuvos padėtyje, nors šio meto pasaulio likimo valruotojai, stekdami atlydžio Rytų-Vakarų santykiuose, gali kurti laikui užsimerkti prieš sovietinio kolonializmo negandą.

Vasario Šešioliktosios aktas visai mūsų tautai, o ypačingai laisviesiems lietuviams, yra Lietuvos laisvės kovos ištermės ir laimėjimo vilties netšenkamas šaltinis!

VARDAN TOS LIETUVOS VIENYBĖ TĖŽYDI!
Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

Lietuvos padėti paskirų kraštų vyriausybėms bei įvairioms mokslo ir kultūros įstaigoms. Lėšų reikia ir propagandinams leidiniams, kurių dar vis labai stokoja, nes neturime pakankamai pinigų didesniais kiekiais jų išleisti. Nemaža išteklių pareikalauja ir atskiri atvejai, kaip pav. Brazilskų byla, Europos saugumo konferencija ir eilė kitų. Kad visuomenė įvertintų VLIKo darbą ir pastangas matyti iš kasmet vis didėjančių aukų Tautos Fondui. Tinkamiau atlikti darbą reikia kur kas daugiau lėšų.

Minėdami Vasario 16 d. šventę, atlikime savo kasmetinę pareigą ir stipresne auka paremėme Tautos Fondą. Tenelike nė vieno, kuris savo auka neprisiidėtų prie laisvinimo darbo!

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

ŠAULIŲ RŪPIMAIŠ KLAUSIMAIŠ
Atkurta šaulių organizacija, vis kasmet auga. Ji yra buvusios laisvos Lietuvos organizacija, ir tegul niekas nemėgina šio pasirinkto vardo keisti, nors tenka gyventi laisvame pasaulyje ir džiaugtis, kad sekasi daug ką nuveikti. Šaulių būrai laisvai steigiasi ir prie jų vis naujų ateina, net iš jaunios kartos. Iš kilo reikalus turėti nors savo skyrių spaudoj: "Karyje", "Neprikl. Lietuvoje" ir kt. Paskutiniu

Vasario 2 d. Toronto lietuvių namuose įvyko Kanados Lietuvių Fondo svarbus susirinkimas. Dalyvavo 99 narių asmeniška ir kartu, su mandatų komisijos pripažintais įgaliojimais, atstovavo 519 tikrųjų narių.

Susirinkimas buvo dviejų dalių:

1. Specialus kal kuriems Fondo statuto nuostatomis pakeisti ir

2. Metinis - apyskaitiniamis Vadovybės pranešimams išklauyti, išdiskutuoti ir priimti.

Fondo statuto keltimo reikalui buvo, iš anksto ir net spaudoje, kilę įvairių komentų ir net neigiamų atsiliepimų. Fondo Tarybos Pirmininkas dr. Ant. Pacevičius turėjo nelengvą pareigą - duoti susirinkimo dalyviams išsamių motyvų ir paaiškinimų. Todėl tur būt susirinkimui buvo pakviesti advokatai Mr. Grant ir Steponaitis. Pirmasis angliskai, o antrasis lietuviškai nušvietė tokią būtinybę:

Kanados Lietuvių Fondas, kaip ne pelno siekianti institucija, tačiau susidariusi iš narių su balsavimo teise, turinti prisiderinti prie šio krašto įstatymų ir valstybės pajamų departamento reikalavimų ir nuostatų, jei nori gauti nuo pajamų mokesčių (Income tax) atleidimo privilegijas. Kaip Pajamų Departamento aiškina, mes tokių privilegijų negalėtume gauti ir net gal už gautas atskaitas atgal atmokėti (tax recapture), jei nario balsavimo teisę, (o tai jau departamento nuomone - nauda), gauname paaukoję Fondui bent 100 dolerių.

Pakeitimą statute dėl balsavimo teisės (naudos?), susirinkimas padarė toki, kad asmenys, organizacijos, bendrovės ar patikėtiniai Fondo Vadovybės bus priimti nariais, jei sumokės vieną dolerį nario mokesčio. Žinoma, ir narių kvalifikacijas įeis piniginės aukos ir kiti patarimai Fondui.

Nario mokesčio suma jau nebūtų atleidiama nuo pajamų mok. Pagal advokatų aiškinimą, nario mok. būtų Fondo metinės pajamos, iš kurių net 90% leistina panaudoti metinėms išlaidoms. Visi kiti Fondo pinigai laikytini Patikėtinio Fondo (Fond in trust) ir tatal mokesčiais nepašalinami.

Taip pat susirinkimas nutarė padaryti ir kitus mažus statuto pakeitimus, kurių svarbiausias yra tas, kad Fondo Vadovybė nariui tegalėtų suteikti tik vieną balsą. Būdinga, kad susirinkime net mūsų tūkstantininkai šiam pastarajam nutarimui noriai pritarė.

Tuo specialus susirinkimas ir baigtas ir, atrodo, anksčiau kelti nuogastavimai dėl statuto keltimo lengvai atpuolė. Bendra nuotaika Fondui liko reikiamoje aukštumoje. Fondo esmė nepakito. Advokatai užtikrino, kad Pajamų Departamento pakeitimus priimsias.

Po trumpos pertraukos vyko metinis-ataskaitinis Fondo narių susirinkimas. Fondo Tarybos, Valdybos ir išdėtinio ataskaitiniai pranešimai nušvietė Fondo ryškų augimą. Nuo savo įsikūrimo Fondas lietuvių reikalams yra išdavęs 30 tūks. dol. pašalpų.

Per 1973 m. gauta virš 12 tūks. įnašų-aukų ir 7,858.02 dol. palūkanų. Malonu pažymėti, kad į 1973 m. galą Fondo įnašai - pagrindinis kapitalas per viršijo 100 tūks. d. sumą, taigi jau pasiektas pirmasis Kanados Lietuvių Fondo užmojis. Nuo dabar pradėta tęsti antroji šimtatūkstantinė. Susirinkimo metu ir jai jau sukelta arti 5 tūks. dolerių.

Iš gautų 1973 m. palūkanų per Lietuvių Bendruomenę išduota 5,400 dolerių lietuvių išlaikymo ir skatinimo tikslams. Pašalpas gavo mūsų lietuistinės, meninės ir kultūrinės institucijos ar organizacijos bei jų vienetai.

Fondo Revizijos Komisija visą piniginę atskaitomybę rado tvarkoje. Pagrindinis kapitalas - 100 tūks. dolerių dabar laikomas Kanados Lietuvių bankeliuose ir užtai gaunama 81/2% palūkanų.

Susirinkimas Fondo vadovybei ir jos įgaliojiniams apylinkėje padėjo.

Per diskusijas dėl pranešimų bei veiklos pagyvinimo nariai išskėlė visą eilę brandžių minčių. Fondo Vadovybė turėtų pilnai informuoti ir kontaktuoti įgaliojinius apylinkėje. Ten, kur įgaliojimai neįstengia, ar iš viso jų dar ten nėra, reikėtų siųsti centro atstovus. Šalpi skirstymai reikėtų detalesnių taisyklių. Reikėtų iš anksto pranešti, kada norintieji galėtų paduoti pašalpos prašymus. Siųlyta išleisti Fondo statutą lietuvių ir anglų kl. ir įteikti tai suinteresuotiems nariams ar asmenims. Pageidautu, kad būtų įvesti Fondo nariams pažymėjimai. Tėvai (ir seneliai) galėtų pasistengti išrašyti vaikus į narius. Vaikuose išamontintina Fondo idėja, kad jie ateityje šį tėvų darbą tęstų savarankiškai. Manyt, kad pašalpos skirstytinos didesniais sumomis, nors tai gal sumažintų šelpinamųjų skaičių.

Fondo Vadovybė, atrodo, atkreips savo dėmesį į siūlymus ir pageldivimus. Tuo šis darbinis susirinkimas baigtas.

—•—

KONCERTAS-AKADEMIJA

Vakare, 7 val. 30 min. - po Fondo narių susirinkimo, Vadovybė, norėdama atžymėti pirmąją 100 tūks. dol. v. jaus sėkmingą užbaigą, suruošė didžiulę Toronto lietuvių namų salėje iškilmingą koncertą - akademią.

Norėta apie Fondą reikiamai informuoti šalia narių ir gausiai susirinkusius svečius. Fondo Tarybos pirmininkas dr. A. Pacevičius vėl padarė išsamų rinktinį žodžių pranešimą. Susirinkime ir akademijoje dalyvavę garbės svečiai - Amerikos lietuvių fondo steigėjas, puoselė-

K.L. Fondo akademijos-koncerto metu. Nuotr. S. Dabkaus

tojas ir pirmininkas dr. Pr. Razma, nuosirdžiai sveikino kanadiečius - lietuvius ir džiaugėsi jų ryžtu ir spartumu: Kanadiečiai fondų reikaluose, proporcingai imant, amerikiečius yra pralenkę. Amerikiečiai - lietuviai savo pirmojo vajas dar nėra pilnai užbaigę.

Nuosirdžius sveikinimus ir linkėjimus perdavė Kanados lietuvių Bend. Krašto Vald. Pirm. inž. E. Čuplinskis ir Toronto lietuvių namų vald. pirm. J. Strazdas. Bet visų dėmesio centre buvo solistas Stasys Baras, atvykęs iš Chicago. Kiekvienas jo padainuotas dalykas sukelia džiugius aploдимentus. Koncertą jis pradėjo mūsų lietuviškomis dainomis. Su giliu įsijautimu dramatiškai galingu balsu, gera dīkčia ir tiesiog majestotiskai jis atliko St. Šimkaus "Vai kur nužegluosiu", "Tallat-Kelpšos", "Liepė tėvelis", Vl. Jakūbėno "Ol, mergytė", Kačanausko "Patekė rytų aušrine".

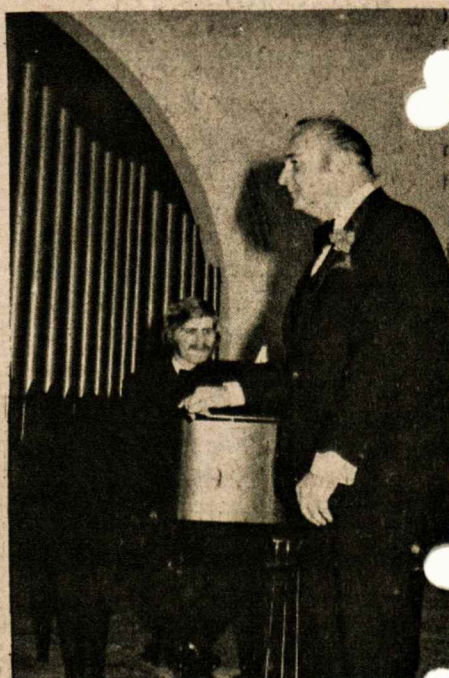
Po trumpos pertraukėlės scenon atėjo su klasikiniais

šauliai prisilauginom savos idėjos plunksnos darbininkų? Kurgi mūsų aukos ir kam yra paskirstytos? Ar pagalvojame, ypač mūsų galingsesnės kuopos, apie atėtį? Gal, ne vienas atsakysite - taip, remiame jaunimą. Trauklame prie savęs, bet ar jis taip jau entuziastingas? Buvo kelios taut. šokėjų grupės, jų jau nebesigirdi. O žurnalą redaguoti, jį pripildyti, kas mėnesį ar dažniau, surinkti lėšas ir, kada jau viskas brangu, netik popierius bet ir pašto išlaidos. Jė tokie Amerikos milijoninio tiražo žurnalai bankrotuoja, tai ką mes, keli tūkstančiai, savo eilėse padarysime? Žiūrėkit, kaip kiti mūsų žurnalai: Skautų Aidas po 50 m. neranda redaktoriaus, "Atelitis" neranda skaitytojų, keliai iš vienos vietos i kiti; kita spauda tik dėka aukotojų, rėmėjų vos išsilaiko, prenumeratorių skaičiai mažėja. Taigi, mieli šauliai, argi nevergtų laikytis prie "Karlo" ar stengtis įvesti skyrius kitose spaudose, jeigu taip daug juo turime rašyti ir rodytis. Juo ilgesnė bus mūsų tremtis, juo mūsų gretos išretės ir taip atsitiks, kaip su Cicero buvusių lietuvių kareivių grupe, kuri likvidavosi. Tai toks būtų mano nuosirpus patarimas CV ir kitiems, kurie kitaip galvoja.

Kodėl tik vieną minim? Každin kaip keista atrodo, kad mes, Chicago Vytauto Did. kuopa, jau kelis kartus vis minim savo įkūrėją Putvį. Matau, kad ir kitur kuopos rengia minėjimus, prisimenant sąjungos istoriją. Sakysit, kas čia blogo, kad ir š/m. kovo 10 d. Vl. Putvio minėjimas? Jau taip atsidodo ir skaityti, ir klausyti apie jį vieną! Aš noriu paklausti, o kurgi kiti mūsų šauliai savanoriai, kurie įvairiuose Lietuvos kampeliuose steigė partizanų būrius ir vijo prie-

kūrinius. Vėl užburiančiam skambėjo Šopeno "Ruduo Ponchelli arla iš operos "La Gioconda", Halevy arla iš op. "Žydė". Koncertą solistas užbaigė vėl lietuviška daina. Solistui labai darniai akomponavo pianistas J. Govėdas.

Akademija baigta šaunlia vakarene ir linksmaja dalimi - šokiais. L. F. tas

Sol. St. Baras išpildo koncertą, akomp. J. Govėdas.

šus savo jėgomis? Sakysim, Joniškėlio šauliai, kur š. Gudelis ir kiti? O kurgi ir kiti tūkstančiai šaulių savanorių? Net ir Klaipėdos atvadavimo dalyvių? Aple juos reikla rašyti, kad ateitis žinotų, kaip Lietuva sunkiai kovojo prieš tris okupantus! Prisiminimų pilna būtų ir į Sibirą išstremtųjų, ir veikėjų per 22 laisvės metus. Kąte nuo karto paminėti savo žymius vadus tvarkoj, bet ne aple vieną ir tą patį. Žodžiu, daugiau realumo, o ne tuščių žodžių, daugiau partizaninės kovos. Kaip mes vis džiaugiamės lietuvišku jaunimu, kuris sukilo po visą Ameriką dėl Simo Kudirkos, Simokaičių, Brazilskų, R. Kalantos, visas pasaulis užžinojo, kaip Sovietinė Rusija smaigla Lietuvą ir kad ten žmonės kovoja!

Nelaimėje paguoski - tai senovinė krikščioniška lyg ir patarlė. Neužmirškime nelaimėje patekusius. O kiek yra mūsų tarpe senelių, kurie vos tik praminta iš mažos pensijos, o kiti nei tos negauna? Yra įvairūs senelių namai, bet į ten be pinigų neįeisi, tik Chicagoje Alivudas, gal netrukus išsėjęs iš skolo, galės priimti ir vargšus, nleko neturintčius. O sakysim, nelaimių mūsų šeimose pilna, tai šeimose gal miršta, tai našlaičių atsidranda. Jokios kartais toli gyvenamos nuo kolonijų, globos neturi, senelių prieglaudose niekas neaplanco. Ar nebūtų galima, tokiai stipriai kaip Chicago kuopa, surinkus pinigų ir įsigyti senelių namus, ar nors dalį prisidėti prie Alvudo, kad ir šauliai netekę globos, galėtų juose baigti savo gyvenimo dienas, lietuviškoje aplinkumoje. Pagalvokime, juk artimą pagostli, sušelpiti ir Balfą paremti, visad mūsų širdis nestigalės prabėgančio pinigų Chicago Bal. Brazdžionis NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Petras Babickas

RAŠO JUOZAS BENIUS (TĖSINYS)

ANTRA, galingos Vytautinės Lietuvos pradžia ir kilmė šitokioje šviesoje nustoją būti erzinančią paslaptį, o sklandžiai įsijungia 3000 metų gyvavusios imperijos tęstinumui. Anksčiau matėme, jog tos valstybės nekintančias sienas įvairiuose amžiuose mums palūdi jo keleto įvairių nepriklausomų mokslo šakų duomenys (čia dar pridėjime mūsų senovinio rašto archeologines radimo vietas, kurios puikiau sėdai įrodo mūsų genčių vardus ir gyventas vietas). Pagaliau, duokime pasisakyti paties mūsų senoliams, kurie įsakmiai nurodo savo rubežius: ŽMEGALIŲ vardas pažymi šiaurės sieną, MASKVOS GALINDŲ – rytinę, VYSLOS GALINDŲ – vakarinę, CALYČIAUS – pietvakarinę (jau Vytauto laikais), GALONIŲ (Gelons) prie Juodųjų jūrų pietinę, o DONAS (Undonius) ir DUNOJUS (Undonius) užbaigia lietuviškai įremini tų mūsų laikytą plotą.

Kai kam gal net atrodytų, jog čia lauziamasi ir atviras duris, pateikiant tiek vienas kitą patvirtinančių įrodymų. Deja, lenkų mokslas yra kitos nuomonės: Lietuva, anot jų, tai buvo dviejų valstybių, keleto neraštingų kaimelių, "valstybėlė", prasikalanti istorijon XIII-me amžiuje (taigi, su Mindaugo krikštu). Jis rodyti, jų vyriausias mokovas Pan Lowmianski, nubraižė jau minėtą žemėlapiuką. Tačiau tas jo kūrinyturi dvi dideles skyles.

Viena, jis sąmoningai nepastebi mūsų tautos didžiąjam plote tais laikais įvykusio feodalinio susiskaldymo. Toks smulkėjimo procesas tuomet vyko lygiagrečiai visoje Europoje, ir būtų juokinga, patėmus III-o amžiaus Florencijos ar Senosios Žemėlapiuką, teigti, neva iš ten Italiją kilus.

INGAURIO ŽYGIO sakmės dainius vienu šurpliu sakiniu taip nušviečia skaldymosi pradžia: "Buvo šimtmečiai Trojėno, praėjo Jaroslavo metlakis, stojo Olgos sūnaus Sviatoslavo". Tuo būdu ji supliekęs, kankininkas dar priduria: "nesgi tasai Olegas kardu kivirčios kalė, ir nusėjo žemę strėlėmis". Tokį vertinimą patvirtina ir metraščiai. Nuo jo prasideda didžiulės valstybės skilimai ir valdai, kai Kijevo krikšto pasėkoje IMPERIJOS VALSTYBIŲ FEDERACIJA buvo susprogdinta, ir kilo žūtutinė kova tarp susilavėjusių ir apkrūstytų Rusų, iš vienos, ir likusios senoje Arijų tijoje mūsų Šiaurės, iš kitos pusės. (tegu tai išidėmi p. 24).

Tuos kryžiaus karus atsimindamas, dainius apgailestauja: "Nemigos (Nemuno) kruvinai krantai ne jais nusėti; nusėti Rasos sūnų kaukais...". Antrą propagandinio lenkų žemėlapiuko nesąmonę atremsiame sekančiai-Voluinės talka.

Voluinės Talkos Faktas
Savavališkai apkaręs Lietuvą, Pan Lowmianski beparodo jos tik mikroskopinę dalį (kaip kad daugumos garbinamas taip vadinamas Nepriklausomos Lietuvos) žemėlapiukas, kuris išsižada irgi buvusios Nepriklausomos Vytauto Lietuvos-jis parodo Lietuvą apkarpytą ir sumažintą iki klaidinio trynio didumo). Laimel, tam želigovskiniui sutramdyti 1974. II.

turime labai patogų istorinį įvykį: VOLUINĖS TAIKOS sudarymą 1220 metais, taigi, jo paties nurodomame XIII-me amžiuje.

Savo įkarštyje, įrodinėjant Lietuvos menkystę, jis toli prašauja taikini ir visai nepastebi skelbiant nesąmonę: jo nurodoma plėtinė Lietuvos siena ir Voluinės kunigaikštija ne tik nesirubežiuoja, bet yra nutolusios tik 500 kilometrų, ir kas dar svarbiau, perskirtos dviejų didžiulių kunigaikštijų: JOTVINGIŲ (vėlesnės Wielkopolska) bei BALTGUDIJOS. Tai kam gi tie Lietuvos delegacijos 21 kunigaikštis be reikalo varginasi keliaudami taikos sutarties sudaryti su valstybe, kuri jiems visai negrašo?

Pridėjime, jog vien tarp 1200-1263 metų, taigi, vis tame pačiame XIII-me amžiuje, kronikose atžymėta ir suskaičiuota net 75 lietuvių žygiai į Voluinę ir Kijevo Rasą. Išeltų, jog dviejų valstybių lietuvių turėdavo pirma 75 kartus nukariauti 500 km. ploto valstybes, kad galėtų pradėti kariuoti su Voluine! Ar tai ne juokinga?

Atremti lenkų šovinizmą darosi nepaprastai malonu ir lengva. Pirmoji jų tezę - bandymas - paimti "parapro toty" (dalį palaišyti visuomai) - ugraiunama darau vienu Lietuvos sričių atstovų keltone, žygiuojančių pasirašys-

ti sutarties vienos valstybės vardu. Taigi, Lietuva tai netik Kaišiadorių valsčius, bet taip pat ir Našėnai, ir Deltuva, ir Karšuva, ir t.t. - tik dvidešimt viena "žemė".

Antrą nesąmonę atremti dar lengviau. Mat, tos delegacijos sudėtyje randame dvi kunigaikštijų dinastijas, atstovaujančias toms dviloms kunigaikštijoms, neva skiriančiomis Lietuvą nuo Voluinės... Vaje! Vėliau tuos pačius Ruškevičius ginant savo Jotvingiją, kurios dalis buvo karšto ginčo su Voluine objektu.

Šitaip atstačius padėtį, išsiblaško lenkų pripūstos miglos, ir nebelleka jokios nesąmonės: Lietuva įgauna bendrą, netgi ginčytiną sieną su Voluine, talkos sutartis pasidaro skubiai reikalinga, o Lietuvos teritorija padidėja dvidešimteropai. BUIF-VIČIAI bei RUŠKEVICIAI čia, aišku, pirmoje eilėje suinteresuoti, bet jie griežtai remiami visos žemaičių, Kuršių, Prūsų, Aukštaičių FEDERACIJOS.

Taip Gintaro Kelio ŠIAURĖ ir PIETŪS susėda prie bendro derybų stalo (kaip kad žydai ir arabai šiandien). Kokia gi tada buvo iš tiesų to laikotarpio VARUMONIŲ RIKIO IMPERIJOS padėtis? Atsakysime vienu žodžiu - b a i s i (daug balsesnė už arabų)... (Bus daugiau)

*"Žydrioj Italijos šaly,
Kur saulė žerinti, auksinė,
Nė pasilseti negali
Tarp laurų, palmių, apelsinų.
Lyg ašarų kvailių, gailių
Ilgiaus lietuviškų purienų,
Ir girioj pinigų žalių
Jaučiuos toks vienišas, toks...
vienas..."*

Petras Babickas gimė 1903 m. balandžio 29 d. Virbališkių - Laukminiškių km., Panevėžio apskr. ir valsč.

Gimnaziją baigė Panevėžyje, literatūrines studijas išėjo Kauno universitete. Vėliau mokytojavo Jurbarko gimnazijoje, dėstydamas patįsą ir literatūrą, darbavosi valstybiniame radijone, redagavo "Mūsų Vilnių", buvo Šaulių sąjunga kultūros skyriaus instruktoriumi, švietimo ministerijai organizavo filmoteką, pagamino Martyno Jankaus, J. Šliūpo, A. Jakšto - Dambrausko, G. Petkevičiaus, gen. J. Bulotos ir kt. filmus. Jo kūrinių: apysakų rinkinys "Vakar" 1931 m. "Ma-

rių pasakos" 1933 m., "Gintaro krantas" 1938 m., eilėraščių rinkinys "Geltona ir juoda" 1930 m., "Žmogaus remontas" 1934 m., "Toli nuo Tėvynės", 1945 m. antra laida-1946 m., "Svetimaj padangėj" 1938 m., kelionių raštai - "Elada" 1939 m., "Brazilija" 1951 m., vaikams "Nuostabi Jonuko keltinė", "Tra ta ta ta ta" /eiler./, "Murziukas" /L.R.K. jaun. liter. premija 1933/, "Vilniaus valka", "Aš karys", "Gyvenimas-laimė". Ispaniškaip išsp. Lithuania 1947 m. Lietuvoje bendradarbiavo "Vaire", "Židinys", "Naujojoje Romuvoje", "Trimitė", "Karyje", "Mūsų Vilniuje", "Skautų Aida". 1929 m. suredagavo almanachą "Jie mums". O po to, kaip ir kitų tūkstančių lietuvių dalis - tremtis.

1949 m. Petras Babickas atvyko Kanadon ir apsisėjo Toronto mieste. Čia Šv. Jono Krikštytojo vardo lietuvių prapiljos salėj suruošė savo tapybos darbų parodą, kurioje /kaip niekad kitados/ - visi jo kūrinių buvo išparoduoti. Ir šias eilutes rašančiojo saliono sieną puošia p. Babicko "Brazilė mergaitė", o virtuvę-natūrmortinės "Gėlės". Kanadoje jis užsilaukė neilgai - tik keletą mėnesių. Po to iniciatoriai, nutarę leisti laikraštį "Tėviškės Žiburius", nusistatė Petrą Babicką kviesi to laikraščio redaktoriu. Deja, jo "nebe-pagavom" - jis buvo jau pakeltui į Pietų Ameriką. Pakvietėm redaktoriauti kitą žymų žmogų - prof. dr. A. Šapoką.

Ir turime būti dėkingi Aukščiausiajam, kad mūsų sunkioj Tėvynės laisvinimo byloj dar turime žmonių, kurie tyliai, be šauksmo ir riksmo apie savo nuveiktuosius darbus, dirba, plūša, dažnai naktimis nemiegodami ir polsio neskirdami sau, kad tik ką gera padarius, ką nors nuveikus Tėvynės laisvinimo bare. Taip lygiai, kad supažindinus savuosius ir svetimuosius /ypač pastaruosius/ apie sunkią, baisią ir tragišką mūsų pavergtos Tėvynės kančią.

Pietų Amerikoje šitoki darbą labai įtemptai dirbo ir tebedirba du mūsų tautiečiai, abu rašytojai - tai: Petras Babickas ir Kazimieras Čibiras - Verax.

Pabuvojęs ir pasidarbavęs Pietų Amerikoje, Petras Babickas 1957 m. vėl atvyko į JAV-bes. Čia jis atvyko, nors būdamas silpnėjančios anaptil, ne pasivažinėti, bet paties kilnaus darbo dirbti, kuriam jo pasišventimas

net polsiai laiko neskiria. Tai pat metais /1957/ išėjo iš spaudos P. Babicko paruošta - PICTURESQUE LITHUANIA. Tai knyga - anglų, ispanų ir lietuvių kalbomis. Tai puošnus leidinys, išvėdęs pasaulio šviesą Vasario 16-tosios išvakarėse, kada suėjo lygiai 40 m. nuo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo.

Keletą mėnesių būdamas Amerikoje, Petras Babickas neleido veltui brangaus laiko. Čia jis skaltė gerą puskapį paskaitų jaunimui. Su paskaitomis jis apvažinėjo daugelį JAV-bių kampelių, kaip: Omaha, Nebr., Philadelphia, Pa., Cleveland, Ohio ir kitur. Be to, kas savaitę jis kalbėjo per "Margučio" radiją.

Po to gėrėjomės dar vienu Petro Babicko kūrybos leidiniu - tai eilėraščių rinkinys, pavadintu "Drambio kojos". Tai poeto kūrybos rinkinys, kurion sudėti parinktieji eilėraščiai iš trijų, čia niekur negaunamų knygų: "Žmogaus remonto", "Geltona ir juoda" ir "Svetimaj padangėj". Dvi pirmosios čia paminėtos knygos buvo išspausdintos Nepr. Lietuvoje, o trečioji - Argentinoje.

1957 m. spalio 13 d. P. Babickas iš naujosios knygos deklamavo eilėraščius Kęstučio korporacijos suvažiatime Koronado, Ind. Iš dalyvavusių suvažiatime apie 100 asmenų, apie 80% buvo jaunimas, kurie poetą labai šiltai priėmė, smarkiai plojo ir džiūgėsi jo kūryba.

1958 m. pavasarį P. Babickas vėl grįžo P. Amerikon, į Rio de Janeiro, kur jis dirbo Lietuvos pastuntinbybėje. Dabartinis jo adresas yra: Rua Santa Pastora 17, Sao Cristovao, Rio de Janeiro, Brasil.

Tikiu, jis ir dabar, kaip būdamas didelis Lietuvos patriotas, nostalgistiškai tebestilgi lietuviškų purienų ir JAV-bes. Čia jis atvyko, nors būdamas silpnėjančios sveikatos, tebedirba Lietuvai laisvinti darbą.

Pr. Alšėnas

Danutė Matulaitytė-Simankevičienė, vadovavusi lietuviams per tarptautinio vakaro programą Melbourne Australijoje. Vietinis lietuvių laikraštis rašė: "...vienos Danutės Simankevičienės užteko, kad Lakeside High mokykla visą savaitę gyventų jungtinių tautų nuotakomis, kurios spalio 6 d. pasireiškė tarptautiniu vakaru."

nė politiką. Patarlamoji Komisija yra įsitikinusi, kad tokį pajėgų redaktorių galima rasti, su sąlyga, jei ji pati, t.y. "Nepriklausomos Lietuvos" Spaudos Bendrovės Valdyba turėtų moralinį ir finansinį autoritetą ir stiprią stambiųjų akcinkų paramą, bei dirbtų pagal Kanados ir Quebec'o provincijos įstatymus.

KIŠENPINIGIŲ NEUŽTENKA

NL SPAUDOS BENDROVĖS PATARIAMOSIOS KOMISIJOS NARIO P. POVILAIČIO PASISAKYMAS PER MONTREALIEČIŲ SUSIRINKIMĄ (sausio mėn. 27 d.).

"NL" LAIKRAŠČIO BŪTINUMO REIKALU

Pagrindinis ir esminis klausimas, kurtuo turėjo pasisakyti Patarlamoji Komisija prieš pradėdant savo darbą, buvo šis: ar "Nepriklausoma Lietuva" yra apimamai reikalingas laikraštis lietuvių išeivijos gyvenime? Vėliau, Patarlamoji Komisija prilejo išvados, kad Montrealio lietuvių, gyvenantių ypatingai palankioje geografiniai - politinėje situacijoje, reprezentuodami gerą intelektualinį ir darbo potencialą, negali atsisakyti efektingos rolės išeivijoje, lietuvių išsilikymo ir klestėjimo reikaluose.

Nel viename šio kontinento didmestyje nerandame tiek daug Vakarų Pasaulio įtakos, daugiausiai apytakos ir tokios plačios kultūrinės bazės, kaip Montrealyje. Jis yra antras savo didumu visame prancūziškai kalbančiame pasaulyje. Juk čia vyko Tarptautinė Paroda - Expo 67, čia nuolatinal vyksta didžiulės pasaulinio masto konferencijos, čia įvyks 1976 metų Pasaulinio Sporto Olimpijada, kuriai šiuo metu miestai sparčiai ruošiasi.

Montrealio lietuvių ne tik turi visas galimybes sutraukti ir duoti bendrą balansuotą ir humanistinę orientaciją visai lietuvių išeivijai, bet jiems tai yra įmanoma atlikti praktiškai dideliu mastu. Jie gali šaukti esmines, lietuvių reikalus liečiančias, konvencijas, aprūpinti ir talpinti suvažlavusius tautiečius vasarvietėse. Montrealio lietuvių gali prašyti ir gauti stambias finansines paramas iš atatinamų Quebec'o ir Ottawos valdžios organų.

Tai mistaijai praktiškai įgyvendinti, vietoje leidžiamas tinkamos kokybės laikraštis

yra būtinas.

Kokia yra "Nepriklausomos Lietuvos" itaka i lietuvių spaudą?

Praktika rodo, kad sustiprėjus vienam laikraščiui, kiti laikraščiai taip pat patobulėja.

Montrealio lietuvių vyresniosios kartos nuostirdumas ir pareigingumas, vėliau atvažlavusių atsivežtos specialybės ir kultūrinės vertės, turėtų įgalinti montrealiečius duoti harmoningo susilungimo pavyzdį visoms kitoms lietuvių kolonijoms išeivijoje.

JURIDINIS ASPEKTAS

Žiūrint iš to taško, priėmama prie išvados, kad lietuviškas laikraštis, leidžiamas Montrealyje, gali patelkti svarbų įnašą ilgalaikiam lietuviškos spaudos išlikimui išeivijoje. Patarlamoji Komisija, su specialistų - advokatų pagalba, analizavo "Nepriklausomos Lietuvos" Spaudos Bendrovės ("Independent Lithuanian Publishing Company") suteiktas teises, įregistruotas Quebec'o Bendrovės Akto rėmuose (Quebec Companies Act).

Šios teisės, specifiniai išvardintos čarteryje - konstitucijoje (Letters Patent, Incorporating "Independent Lithuanian Publishing Company", recorded 24th of September 1948, Libro 217, Folio 2), buvo nuodugniai peržiūrėtos, kad nustatytų, ar būtų galima, reikalui esant, pagal išduotą čarterį-konstituciją, padaryti juridinius šiuos pakeitimus:

1. Reikalauti, kad bendruose metiniuose ir specialiuose susirinkimuose akcijų reprezentacija vykty tik tiesioginiu akcinkų dalyvavimo būdu, t.y. panaikinti raštiskus įgaliojimus.

2. Balsų dauguma remiantis, "Nepriklausomos Lietu-

vos" Spaudos Bendrovės valdymą perduoti vienai pasirinkta organizacijai, ir

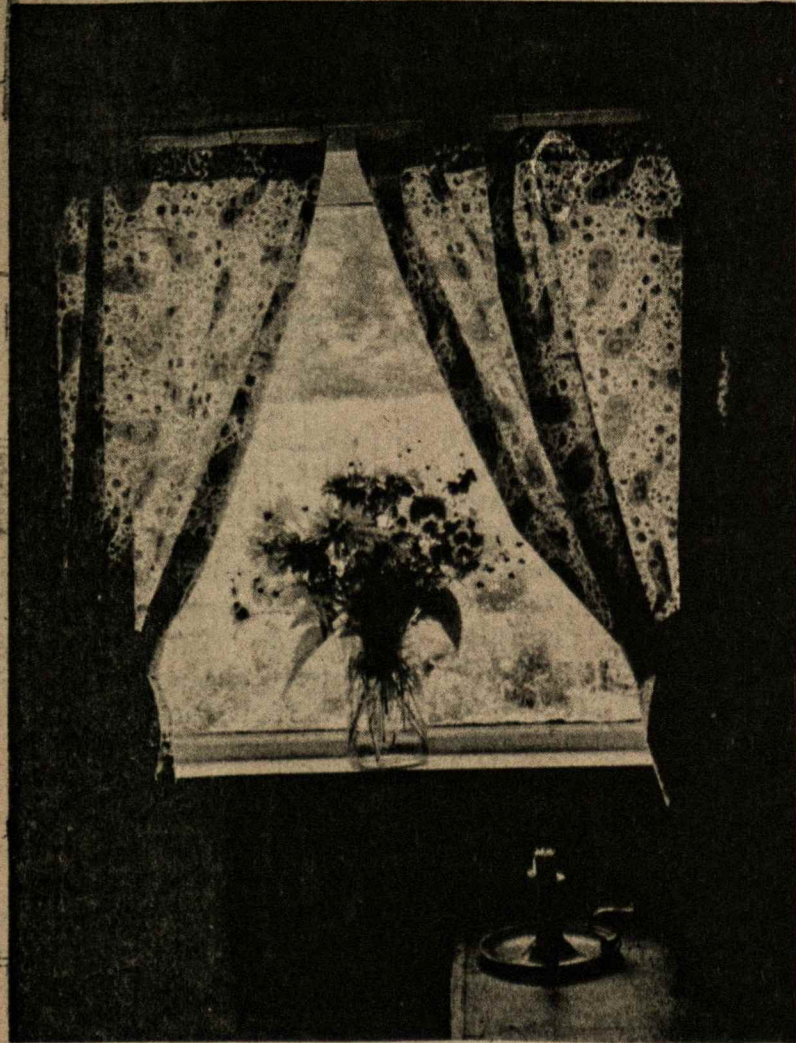
3. Pakelti čarterį - konstituciją, pastatant "Nepriklausomos Lietuvos" Spaudos Bendrovę ant kooperatyvinių pagrindų, t.y. balsavimą stant ant susirinkusiųjų skaitytųjų, o ne akcinkų - savininkų nuosavybės reprezentacijos.

Nuodugnus peržiūrėjimas minėto čarterio-konstitucijos, jo siekiamo tikslo ir specifinio nurodymo, kad akcijos turi būti plačiai paskleistos, rodo, kad minimi pakeitimai nėra juridiniai galimi, kadangi jie prieštarauja arba tam pačiam čarteriui, arba Quebec'o Kompanijų Akto principams. Jei, tačiau, norima, nežiūrint koki kaina, įgyvendinti I-ąjį punktą-nežiūrint komplikacijų ir išlaidų-tuomet reikėtų esamą Bendrovę likviduoti ir prašyti leidimo kurti kitą, kitokiais juridiniais pagrindais.

Patarlamoji Komisija priėjo išvados, kad bet kokie žygliai dabartiniam "Nepriklausomos Lietuvos" Spaudos Bendrovės čarteriui pakelti nėra patartini.

ADMINISTRACIJA IR REDAKCIJA

Redakcinis pajėgumas bet kuriam rimtam laikraščiui, ir redakcinis personalas yra būtinas, -tai laikraščio leidimo pasisekimo ašis. Joks pajėgesnis redaktorius, tačiau, neužsilažuos, jeigu jis neturės pilno pastikėjimo administracinio aparato kompetencija ir pastovumu, ir jei jis abejos, kad būslas visokeriopai jos remiamas kritiškuose momentuose. Toks tamprus bendradarbiavimas turi būti paremtas visapusišku pastikėjimu, pagal iš anksto sudarytą darbo elgos planą ir bendrą administracijos nustatytą editor-

kalus; J. Marcinkevičiaus Ka-
tedrą, J. Glinškio Graso
namus ir K. Sajos Šventęze-
rį.

Liūnės Sutemos daktai
ir žodžiai - Žilvilė Bilaišytė
atskleidžia poetės naują vln-
gį jos naujai parašytos kny-
gos Badmetis proga.

Prozos gabalas - Petro
Melnko; poezija: Pastora-
lė-Liūnė Sutema, Pirotechni-
ka - Austė Pečiūraitė; Tomas
Kuršys; Rimas Vėžys - Psi-
chedeliška Dilema.

Kritikos ir apžvalgos sky-
ruije randame originalių ir
įdomių straipsnių: Aple są-
vokinį meną - Kęstutis Pau-
lius Žygas, Žemdirbių kul-
tūros studija-Marlija Gimbu-
tlienė, Gyvenimo tlesia tezi-
nime romane-Liūtas Moc-
kūnas, Mital ir mokslai eg-
zilyje-Sklirmantė Kondratie-
nė.

Šis žurnalas mūsų jaunimo
elitui yra tikras iššūkis. Vi-
sas akademiškas prieauglis
turėtų juo susidomėti.

/ ištrauka /

Savo dienorašty Marlija retai aprašydavo visos dienos įvykius. Daž-
niausiai buvo aprašomi rytai - pabudimas, atskleidimas užuolaidų, ku-
rių spalva ir sunkumas kelsdavosi. Marlija atskleidavo melsvą tinklą dar
gulėdama lovoje. Arba Marlija, ranka laikydama rudo brokado uždagą,
persisverdavo pro langą.

Mergelės užrašuose randami kambarių, salų ir bažnyčių dimensijų
aprašymai. Savo netvarkingam įkaršty įnal apibūdina tinklinius sklau-
tus, įvairias žoles, augančias šventesiems po kojoms, dangaus ir ita-
cijias jaučių laikomose kupolose. Plačiau aprašomi salų interjerai, ak-
torių persirengimo kambariai, tamsaus medžio spintelė augštu, sunkiuo-
se rėmuose paskendusiu veldrodžiu, slaurais giliais stalčiais, kuriuo-
se mėtosi dieninio seanso bilietai.

Mergelė Marlija buvo linkusi patirti mažasias nelaimės, dažnai išplau-
davo pirštą. Eidama koridoriais nusibrodindavo petį. Visti tie susidėd-
mai smulkiai uždokmentuoti - įplauto piršto antspaudas keliuose patam-
sėjusiuose kraujo lašuose. Gal būtų, balsiausia žaizdos dokumentacija, tai
antspaudas praskeltos kaktos. Mes išvalzduojame Marliją lenkiant galvą
lyg tai maldai ir liečiant sąsiuvinio lakštą prastvėpustu smilkinu.

Petras Melnikas
PASIVAIKŠČIOJIMAS

/ ištrauka /

Tik žirgai čia paršiami prie šalia namų stovinčio kuolo ar tam išties-
to balkio (T. V. teko matyti). Žirgų paršimas yra greitas, - atrodo, lyg
filmus suka nervuoti režisoriai. Į General Store tik skuba ir skuba Gun-
smoke herojai, net nespėję keturkojų gerai paršti. Jie skuba kuo grei-
čiau ekrane blykstelėti pistoletu, atrodo.

Bet viskas yra reikalinga. Ir pistoletai...

Taip. Juk seniai seniai prie avantiūrinio kino stovėjo berniukas su
pirmom ilgom kelnėm (gan panašūs į tave). Atėjo jis kaip tik pažūrėti
tų blizgančių pistoletų ir kad drąsa nugali. Fotografijos prie kasos ji tu-
rėjo gerokai sujaudinti. Jis skatėdavo dūmų kamuolius ir dalindavo iš
pažymėtos įėjimo karnos. Jis išleido dešimt centų už šūvį, buvo pras-
tai, ir jis žygiuodavo ten, kur buvo pigiau.

Išleides pinigų, kitą dieną atkaklus berniukas vėl landžiojo prie kino
kasų. Jis tikėjo, kad drąsa nugali. Ši kartą, neskačiuodamas pistoletų,
jis stebėjo skubantį storą ponatį, jam nusišypsodavo ir, kartu peržen-
gęs slenkstį, eidavo pažūrėti drąsių herojų ir tų pabalų, kur teisybė
triumfoja.

TEISYBĖ TRIUMFUOJA! Ir tai ne juokais.

Jis tikėjo, kad drąsa nugali, ir žinojo: nelaimingajam reikia padėti.
Tokia buvo ekrano idėja: REIKIA IŠSILAKYTI!

METMENYS, 26 nr. jau-
nosios kartos kultūros žur-
nalas.

Šis nr., kaip ir anksčiau
pastrodojusieji, imponuoja ne
tik savo daugiašakėmis te-
momis - meno, mokslo ir so-
cialinių reikalų aptarimais,
bet ir originalia kūryba pas-
tymėjusių naujųjų mūsų me-
nininkų pristatymu. Dailės
darbai - K. Lapšio, Ž. Mikšio
ir H. Vepštienės.

Du žmonės: A. J. Greimas
ir Vincas Trumpa prisimena
neseniai mirusį mūsų poetą
Joną Aistį.

Nauja kūrybinė jėga dailės
srityje - Kęstutis Lapšys pa-
sisako vaizdais ir žodžiais:
"Mano darbą galima supras-

ti kaip bandymą, per mano
subjektyviai atvalzduotą tik-
rovę, pažadinti žmoguje jo
refleksijos ir asociacijos ga-
limybę. Simbolika turėtų pa-
dėti žiūrovui ne tik atpažinti
per intelektą suprastus gy-
venimo reiškinius, bet dar
labiau atidengti jų galimus
mistiškus pagrindus ir pir-
mykštes normas".

Jurgio Baltrušaičio koki-
zijos kelyje į lietuvių litera-
tūrą - aptaria Bronius Vaške-
llis. Mitologiniai modeliai
civilizacijų analizėje - rašo
Vyt. Kavolis, nagrinėdamas
bendrums ir skirtumus tarp
Prometėjaus ir Šetono. Blo-
go Vaidai trilyse lietuvių
dramose - A. Landsbergis pa-
sitrinko šiai temai tris vel-

Rimas Vėžys PSICHEDELIŠKA DILEMA

Su manim negerai:

aš manau,

kad esu apelsinas.

Užsidaręs kambaryje

tuptu kampe

vienišas

ir bijau

žmonių.

Bijau,

kad manęs

nepajudintų,

nes pavirsiu

į sunką.

Prieš metus

buvau

visai normalus.

Prieš metus

buvau citrina.

VILNIUJE 1919 METAIS

(Ištrauka iš J. Gliados romono "Sunkiausiu Keliu")

27

Jeigu Vilniuje dingo viešonoj trispalvės, pradėjo
išdidžiai vėliavos pleventi Kaune. Laiku apsirūpinta
vėliavomis. Jos iškabintos prie Ministerių Kabineto,
prie savanorių ėmimo punktu, prie Etapo Komendan-
tūros, kurią netrukus pavadino Kauno Komendantūra.
Bet kelios trispalvės dar nepavertė Kauno lietuvišku
miestu. Gatvių iškabose truko lietuvių kalbos. Skur-
džių prekybų iškabos nelietuviškai parašytos. Nera-
mios gatvių minios kai kur reikė aklą, atkaklią nea-
pykantą lietuvių valstybės užuomazgai.

Daug kas linkėjo Lietuvai pražūtis.

Ministerių Kabineto posėdžių darbotvarkės visad
paruošdavo Slezevičius. Šiame darbe talkino Vileišis
ir Šimkus. Jiems buvo patogu bendrame kambaryje
aptarti svarstysimas temas. Kas vakarą iki antros ar
trečios nakties jie šnekučiavo vėsiam ir silpnai ap-
šviestame Metropolio numeryje; aptardavo dienos bė-
gį ir ieškojo padėties sprendimų, svarstė ir veikimo
metodus.

Tai buvo savotiški atnašavimai, kur svarstymai py-
nėsi su atradimais, kur dažnai juoda neviltingai reikėjo
nustumti perdėtu pasitikėjimu savo ištverme. Valsty-
bės padėtis vis buvo dilemos ženkle, nes jie dar ne-
galėjo priešiška jėga atremti savo jėga. Lietuvių arse-
nalas tomis dienomis buvo pasitikėjimas tautos idealiz-
mu, tėvynės meile ir pasiaukojimu. Šios vertybės, be
ginklo rankose, mažai ką reikė kovos lauke. Jaunimas
gausiai veržėsi į verbavimo punktus. Todėl ministe-
riai tikėjo, kad savaitė ar kita stropaus pasirengimo
duos Lietuvai savą kariuomenę.

To meto neatlaidus Vyriausybės siekis - šautuvus
į rankas! Seniai į šipulius subyrėjo teorinės prielai-
dos, kad valstybei gyvuoti užtenka kitų pripažinimo
ir sutarčių grandinės. Šautuvai, kulkos, granatos ir
kulkosvaidžiai diktavo Vyriausybės credo. Karinė jėga
- laidas Lietuvai tapti suverenine valstybe.

Gautus paskolos pinigus kišo į kariuomenės gink-
lus. Kulkosvaidis dabar reikė daugiau, kaip svietimo
valstybės prakilnaus vyro parama ar oficialus kompli-
mentas. Vyko brutalus laikmetis ir žiaurios nuotaikos.
Su šautuvų piramidėmis, su granatų krūviais valsty-
bės vizija palengva virto kūnu.

Ketvirtą valandą naktį į sausio dešimtą, Slezevi-
čiui, Šimkui ir Vileišiui dar besišnekant, dar besita-
rant dėl ryt dienos būtinai svarstytinos darbotvar-
kės, į kambario duris pasibeldė. Atvyko vokiškojo tele-
grafo pasiuntinys ir įteikė telegramą, adresuotą Mi-
nisteriui Pirmininkui.

Slezevičius pamatė - telegrama iš Berlyno.

Karštingai skubėdamas, atplėšė įdarą ir per-
skaitė. Vokiečių valdžia pranešė, kad Kaunas neap-

leidžiamas ir nebus perduotas rusams. Karinės veik-
los linija nustatytas fronto ruožas: Radviliškis, Šiau-
liai, Telšiai. Taip pat stabilizuojamas frontas prie Kai-
šiadorių. Kautynėms vykstant, greta vokiečių dalinių
kaujasi Lietuvos kariuomenė.

Virpėdamas iš džiaugsmo, Slezevičius perskaitė
vokišką telegramos tekstą kambario draugams. Visų
jautriai išgyventas didžiulis naujo metodo laimėji-
mas. Už savaitės - kitos Lietuvos kariuomenės būriai
jau bus gausūs ir pakankamai prityrę. Lemtingosios
bolševikų slinkties dienos bus energingai nutrauktos.
Fronto stabilizacija reikė tikrą suverenios valstybės
gimimą. Vokiečių daliniai atsidūrė istorijos vyksme tal-
kinti Lietuvai kurtis.

- Ponai, - pasakė Slezevičius, vis neatsikvošėda-
mas iš džiugėsio, - mes grįšime į Vilnių.

Kažkur, atokiau, burzgėjo lėtai slinkdamas ne-
tvarkingo motoro sunkvežimis. Aukštajame lango pra-
dare virpėdamas cinsėjo besisukęs ventiliatorius.

- Ši telegrama atidaro mums vartus į Vilnių, -
pakartojo jis savo mintį.

Ir prašnekę, tik dabar suvokė, kokia beviltiška būtų
padėtis, jeigu jie nebūtų gavę tos telegramos. Bolše-
vikų pajėgos įsiveržtų į Jonavą, jų pagrindis pradėtų
bruzdėti Kaune. Argi sekančiam pasitraukimo punktui
reikėtų rinktis iš generolo Kondratavičiaus planų Gar-
diną? Bet tai būtų tik strategija, neatnešanti per-
galės, atskleidžianti patirties bedugnę.

- Mes turime Lietuvą, - pasakė Vileišis.

Jis buvo vyriausias, stambaus kūno ir veido; sė-
dėjo ant lovos, savo svoriu įspaudęs menką matracą.
Iš jo plataus veido Slezevičius sugavo jį nustebinusią
prielaidą, - tartum Vileišis neranda reikalingo žodžio.
Pagaliau tą žodį ir visą sakinį rado:

- Tai istorijos šachmatų partijos laimėjimas, -
pasakė Vileišis.

- Tokį pat laimėjimo pojūtį aš jaučiau šiandieną
Ukmergės plente, - pasakė Šimkus.

Tai buvo maža temelė, neturinti ryšio su dižiuoju
laimėjimu. Šimkus mėgė prišti dėmesį prie savo de-
talaus pasakojimo. Dėstė lėtai, o bedėstant jo balso to-
nas virto pirma pakiliai deklamaciniu, vėliau melan-
cholišku.

- Mūsų savanoriai mokėsi žygiuotės Žaliajame
Kalne. Visas būrys žengė gatvės viduriu ir gerai state
kojas. Iš ketvirtų skaičiuojant, jie užplėšė dainą ir ge-
rai derino žingsnius į taktą. Jie užtraukė, galite pa-
tikėti: išėjo tėvelis, išėjo motinėle, išėjo visi vaikai į
mišką...

Šimkus nuosirdžiai juokėsi:

- Tai mano išgirsta pirmoji mūsų kariuomenės
daina.

- Simboliško turinio daina, - pasakė Vileišis.

Pajutęs šypsnį po ūsais, Slezevičius pridūrė:

- Ministeris Velykis sakė, kad savanoriai labai
trūksta kariškų dainų. Nenuostabu. Juk neturejome
kariuomenės. Sako, pelėda gerai tinka žygiuotės taktui.

Miegas bėgo nuo jų. Įniko tartis apie už savaitės
rengiamą Valstybės Konferenciją. Vietoje Vilniaus, ta-
konferencija dabar šaukiama Kaune.

- Valstybės Taryba teina Parlamento funkcijas,
- dėstė Slezevičius, - ir tepalieka Kabinetai vykdomo-
sios valdžios galias. Tada bus darba ir kūrybingas
darbas. Aukštasis Tarybos Prezidiumas neturi kištis
į Kabineto veiklą - tai mūsų koalicinio Kabineto išsi-
laikymo sąlyga.

Tą naktį jie primigo gal valandai - kitai...

Vos įžengė į Ministerių Kabineto raštinę, jie pa-
tyrė, kad vakare žuvo du pirmieji savanoriai. Tai keista
ir beprasmė žūtis. Girti vokiečiai nušovė savanorius,
skubančius į sargybą prie Raudonojo Kryžiaus ligoni-
nės. Tai buvo Juozas Kalasiūnas, zapyskėnas, teišbu-
vęs kariuomenėje penkias dienas, ir Antanas Zamba-
cevičius, iš Šakių apskritys, istarnavęs savanorių aš-
tuonias dienas.

Jie nukauti dviem vienas po kito šūviais - ant
šaligatvio. Girti vokiečiai kareiviai suėmė kitus tris sa-
vanorius ir nuvarė į belaisvių stovyklą.

Vėliau vokiečiai teisinosi, kad savanorių apranga
- buvę civiliai rūbai, o prietemoje jie nematę karinių
lietuviškų kepurų.

28

Po praleistų naktų ant stalo Slezevičius jautėsi
nepailsėjęs. Kūną slėgė nuovargis, lyg po ilgos ir su-
dėtingos gimnastikos. Savotiškas skaudulys rėžė nu-
garą ir mentes. Stalo paviršius, pridengtas kariškos,
trigubai sulankstytos paklodės, spaudė kankinančiai
kietai. Nuolatos reikėjo vartytis, nes tai šoną, tai men-
tes kaustė tirpulus.

- Tai gimnastika, - sakė pats sau, - kurios man
trūksta dienos metu.

Tačiau tai buvo savęs apgaudinėjimo žodžiai. Tai
ne „mocionas“, bet nuovargis, kuris, keletą naktų ant
stalo pagulėjus, alino kūną.

- Reikia paprašyti, kad man paieškotų lovą, -
kas rytą pagalvodavo ministeris pirmininkas, ir die-
nos bėgyje vėl pamiršdavo.

Iš ryto Šimkus pirmiausia atidžiai nudailindavo
į diržą savo skustuvą. Skutosi prieš platų ir stebuk-
lingai išlikusį čia veidrodį. Mėgo skustis gerai, kad,
vesdamas prištais prieš plaukų linkmę, ant smakro,
žandų ir pasmakrėje neįstų nė mažiausio nuskustų
plaukų pėdsako. Nė mažiausio padaigėlio!

Su tokiu pat pomėgiu skutosi ir Slezevičius. O
kada skutosi ir vartalojo veidą prieš veidrodį, juto,
kaip menčių tirpulus rimsta ir nugara tampa stang-
resne. Skutimosi metu jis nuglušindavo kūno tirpu-
lius, kurie atsiradavo dėl miegojimo ant stalo.

- Tai „mocionas“, - sakė sau.

BUS DAUGIAU

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Istorinių ženklelių autorius

NEPAVARGSTANČIO A. BALEŠKOS LAIMĖJIMAI

Algirdas Gustaitis

Ilgiausiai išleikanti dokumentacija yra iškalta granite, atlieta pliene ar atspausdinta popieriuje, kalbant, aišku, be detalių. Net marmuras ar metaliniai kurniai vistiek turi pakliūti ant popieriaus, jei norima pasiekti plačias skaitytojų, žmonių, mases.

Ir dėl to rusai-bolševikai taip bijosi laisvo spausdinto žodžio, konfiskuoja laiškus su menklaustomis spaudos iškarpomis, jei jose pasisakoma jų melų mašinai nevirskinamų sakinių, minčių. Bet komunistai mielai išleisdžia mėslagalviškus svarpaliojimus, papilamus kitų tautos praeivių kairiakupurių ar kairiabepročių. Tokių, kaip žinome, uoliai perl netgi didieji JAV-ų universitetai, ir lietuviams studentams sumaišydami galvosena.

Menka lietuvių dailininkams, rašytojams garbė pelnėti vien svetimosios palėpės, plinti pasakaites vien svetimųjų pasaulių. Nors tokių poreikių krapštai karštiškai glūmi panašaus rango itakingųjų. Ilgainiui palaikė, kad anų pastangos teprišys verstiniams, importuotiems, išdėstymams. Kovojančiai lietuvių tautai jie tesutaupo vertimų laiką, kai galima išsiversti net vertingesnių dalykų, tikrų kūrinių, ir kai daugiaspalviai veiksmai atspausdinami pulkiausomis spalvomis ir

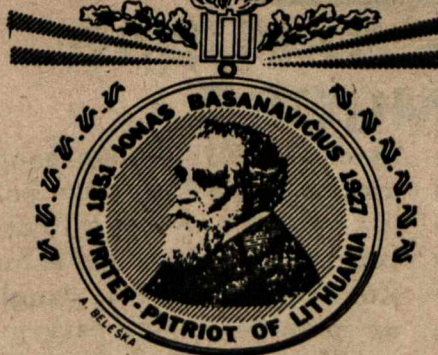
visai nebrangiai.

Antanas Beleška galvoja kitaip: visa lietuvių tautai, kiek jėgos leidžia. Jis nelaukia konkursų nei premijų, jis dirba, pastrinkęs filateliją ir ant vokų ženklelių kūrinių, jų spausdinimą, platinimą. Gamina ir spalvingai atrodančius vokus, su mums svarbių datų, įvykių paminėjimais.

Tarp ištiesios eilės kitokių pagerbimų / M.K. Čiurlionio Lietuvių Tautos patrijarko, dr. J. Basanavičiaus, Lietuvių nepriklausomybės paskelbimo, Kražių skerdynių, Dariaus-Girėno skridimo, ir t.t.) išskirtinai gražiai paminėjo Simo Kudirkos laisvės siekimą ir jo išdavimą rusams 1970 lapkričio 23 d., Boston, Mass. apylinkėse, išleides reikšmingus ant vokų lipinukus. Pulkiai pagerbė ir tautos karžygio Romo Kalantos susideginimą Kaune 1972 gegužės 14 d., irgi sukuręs išpūdingą ženkluką.

Manytina, gerb. p. A. Beleška ir atleisje kurs mūsų tautos istorinius įvykius garsinančius ženklukus-lipinukus, kurie paštu siunčiamų vokų pavidalu plinta visame pasaulyje. (Jo adresas 6921 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60635). Ilgainiui tokie ženkleliai bus branginami, išstatomi parodose, spausdinami knygose. Šiuo kart daugelis į juos nekreipia dėmesio, todėl aš jau ne pirmą kartą juos pri-

CHAMPION OF LIBERTY

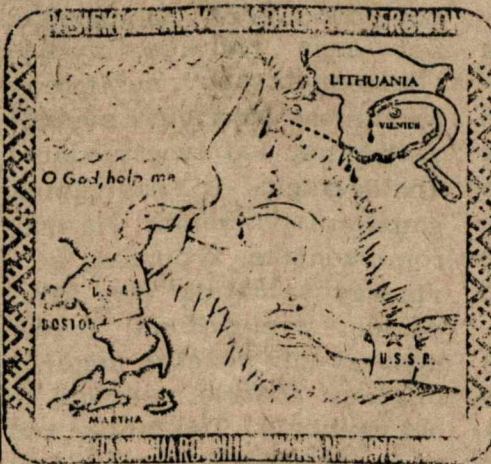

Komitetas Amerikos Pašto Ženklui

Dr. Jonas Basanavičius

Lietuvos Atgimimo Patrijarkas

LAISVĖS KOVOTOJAS

A. Baleškos ženklukai R. Kalantos ir S. Kudirkos pagerbimams.

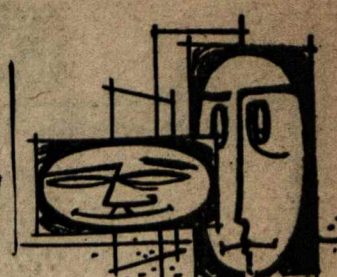
menu. Latviai žymiai plačiau

naudoja savo tautos nelaimę ar istorinius įvykius garbinančius vokus, ženklelius. Juos plačiai vartoja didžiosios latvių organizacijos, Lietuvių didžiosios organizacijos taip pat galėtų ir vertėtų / atitinkamus ženklelius, piešinius, vartoti: skleistų naudingas mintis, galvintų sąjudį. Ypatingai jaunimas turėtų paremti tokias A. Beleškos mintis, jo ženklelius, ar patys savus pasigaminti.

Lietuviai, vartokite Beleškos ženklelius, juos išpirkite! Nusiųskite vieną ar keletą dolerių, ar markių, gausti jų savo laišku papuošimui ir lietuviškų minčių skleidimui. Jo ženkleliai turi ir anglų k. išrašus.

Ne kartą esu rašęs, kad lietuvių tautos šaka prūsai 521 metais išsitrinko sau valdovų Valdevutį, kaip rašė S. Grunau ir kiti senieji. Manau, tuo reiklia tikėti, nes naudojama daug kitų senų duomenų. Taigi, 1973 metais nuo organizuotos lietuvių tautos pradžios, jei pradėsiime tik nuo 521 metų, yra 1452 metai. Artėjama prie organizuotos lietuvių tautos valstybės pradžios pusantro tūkstančio metų. Iki to laiko dar gal ir bus pakrutėta, bet jau dabar, gerokai iš anksto, gal p. A. Beleška galėtų parengti atitinkamą ženkluką, kad ir su išrašu: organizuotos lietuvių tautos pradžia 521 metais.

KREIVI VEIDRODŽIAI

Tecnikos amžius

Katė tupi prie uolos ir laukia. Pagaliau, neiškentusi, klausia:

— Ką tu ten veiki, kad neįsieni?

Pelė atsako:

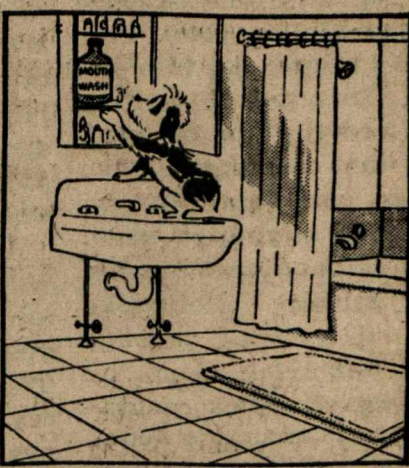
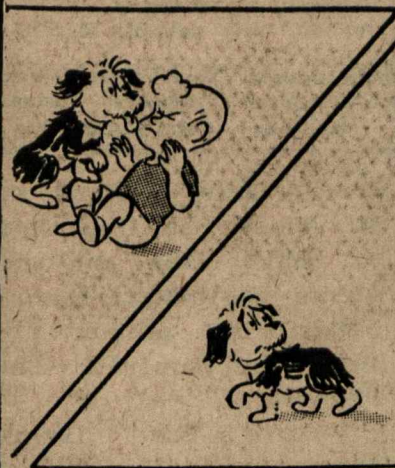
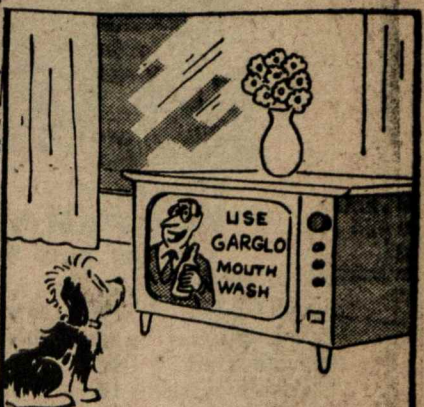
— Žiūriu televizorių.

— Kaip gi tu gali taip ilgai spoksoti į ekraną?

— Matai, šiandien labai įdomi laida.

— Ir ką ten rodo?

— Rodo, kaip tu dabar manęs tykai.

KELEIVIS

Lithuanian Weekly

636 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS. 02127

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODI ŠKELBĐAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO, KIEKVIENAM NUMERYJE YRA SENIAI PAGARŠĖJE MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽŲ APŠAKYMU, EILĖRAŠČIŲ. ADV. M.ŠVEIKUSKIEŲ VEDA TEISINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ. Metinė prenumerata tik \$ 7.00

FILMŲ PASAULYJE

Girdėjote apie amerikiečių dramaturgą Edward Albee? Žinote, kad jis yra parašęs keturiolika vaidinimų, įskaitytinai "Everything In the Garden", "The Death of Bessie Smith", "Whos Afraid

of Virginia Woolf?".

Dabar jau prisimenate Geral. Matėte teatre "A Delicate Balance", premjeriniai pradėta 1966 rugsėjo 22 d. Martin Beck Theatre, New York, N. Y.? Tai dabar drs-

telkime į to pat vardo filmą, pasaulin paleista 1973 m. pabaigoje.

I multimilionierių namą

nakvynėn atvyksta draugas, nes prisisapnavo labai baisų sapną, negali būti namuose. Tuo laiku grįžta multimilionierių dukterė, jau kelintą kartą persiskirianti. Svečiat užima šeimininkų dukters kambarį. Dukterė nepatenkinta, net grasina nušauti. Kitą rytą išbrovėliai svečiat išvyksta.

Šis turinys apvyniotas narpliais posakietais, pokalbiais, satyra. Daugiausiai, - neturintų ką veikti, nežinančių kaip laiką leisti, turto pokalbiais, neturintais gyvenimiško ryšio. Rašytojas, kad ir pagarsėjęs, sugadino daug popieriaus turto liškai pasimetusių padūkstams svačlojims užrašyti.

Neįtikėtinausia - brutalus svečių, kad ir geriausių draugų, išbrovimas. Už tokio neįtikėtinumo kabinėdamas sukūrė veiklą. Persirašė, ar betaisydamas pametė mintį, arba logiškos minties niekad neturėjo.

Veiklas aiškiai teatrališkas, bet truputėlį pritaikintas filmui, naudojant filmintus efektus, prabangiausias dekoracijas, aplinką. Valdība pirmaeilė; Tobias-Paul Scofield, žinomas iš filmų "A Man for All Seasons", "Henry V", "Hamlet", "King Lear" ir kt.

Kiti "A Delicate Balance" artistai: Agnes - Katherine Hepburn, žinoma filmuose "Little Women", "A Bill of Divorcement", "The Philadelphia Story", "Adam's Rib" ir t.t. Lee Remick, Kate Reid /išskirtinai pulki šiame filme./, Joseph Cotten, Betsy Blair. Direktorius Tony Richardson, Redaktorius /Editor/ John Victor Smith.

Spalvotas 132 minučių filmas.

P. Tilvikas

5 psl.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ISTORINIAI METMENYS

Spausdiname Montrealio lietuvių, susijusių su Šv. Kazimiero parapija istorinius įvykius, kaip yra paruošęs - būdamas vikaru kun. Jonas Gaudzė.

PIRMOSIOS PARAPIJINĖS MISIJOS ĮSTEIGIMAS

1907 m. vasario mėnesio pradžioje, niekam nelaukiant, į Montrealį atvyko kun. Boleslovas Šlamas. Kodėl Montrealio arkivyskupija nepasirinko kun. M. Plaušinitį, kuriam reikėjo išgauti leidimus iš Seinų vyskupo, bet priėmė kun. B. Šlamą? Atsakymas labai paprastas. Nuėjęs į Montrealio arkivyskupiją, kun. B. Šlamas pristatė du oficialius ir labai gerai liūdijančius apie jį raštus: 1) Westminster kardinolas Vaughan (Anglija) liūdija, kad kiek jam yra žinoma, kun. B. Šlamas buvo du metus Londono lietuvių misijos energingas ir geras kunigas; - išduota 1903 m. sausio 7 d. 2) Antras raštas: Glasgowo arkivyskupas Joannes Aloisius liūdija, kad kun. B. Šlamas Kauno dioclezijos kunigas, 3 mėnesius rūpinosi lietuvių dvasiniais reikalais; - išduota 1904 m. balandžio 18 d.

Atsižvelgiant į gerai liūdijančius dokumentus, Montrealio arkivyskupija priėmė kun. B. Šlamą į savo diocleziją ir jam pavedė organizuoti lietuvių ir lenkų misijos parapiją.

Kun. B. Šlamas nusisamdė butą 1244 St. Catherine's St. East, kur gyveno daugiau kaip pusmetį su atsivežta iš Amerikos šeimininke Kuciniute.

I. PIRMAS KLEBONAS BOLESLOVAS ŠLAMAS,

1907 m. vasaris - 1908 birželio 9 d.
Biografija iš L. E.

"Kun. B. Šlamas, gimė 1864 m. Remeikių km. Užpalių valsč. Utenos apskr. Baigęs Kauno kunigų seminariją ir 1888 m. išventintas kunigu, iki 1892 m. dirbo kunigo darbą Utenoje, vėliau Mintaujoje (Latvija), 1894-1900 m. Ventpilio klebonas. Ten platino lietuvišką draudžiamą spaudą. Londono lietuviams (Anglijoje) kuriant savo parapiją ir ieškant lietuvių kunigo, kun. B. Šlamas atvyko į Londoną 1900 m. gruodžio 9 d. Vykdamas nepasiejęs savo vyskupo liūdijimo, - Londono kardinolas nenorėjo jo priimti ir tvirtinti lietuvių dvasios vadu. Dėl to, kun. B. Šlamas siuntė 360 žodžių telegramą į Vatikaną popiežiui Leonui XIII. Pagaliau vietos kardinolas sutiko, kad kun. B. Šlamas liktų Londone ir nustatė, kad parapijos komitetas duotų jam išlaikymą (algos po 3 svarus savaitę). Tačiau netrukus kun. B. Šlamas susikirto su parapijos komitetu dėl algos ir dėl bažnyčios renkamų pinigų. Komiteto nariai buvo atstatyti iš pareigų ir atskirti nuo lietuvių bažnyčios. Parapija suskilo, komitetas per teismą atėmė iš kun. B. Šlamo parapijos

knugas. Parapijos komitetui daug padėjo savo patarimais dr. J. Norkūnas (Bagdonas), atvykęs į Londoną iš Paryžiaus parodos, kur tvarkė lietuvių skyrių. Jis padėjo komitetui išleisti knygėlę "Parapija ir kunigas", kurioje atvaizduota komiteto kova su klebonu.

Nors pagaliau kun. B. Šlamas su parapijos komitetu susitaukė ir atidavė komitetui tvarkyti piniginius reikalus, tačiau dėl savo nesugyvenamo būdo 1903 m. sausio 6 d. paliko Londoną ir išvyko į Ameriką.

(1908 m. metė kunigystę ir vedė. Prieš I pasaulinį karą, Rūtos pavarde buvo grįžęs į Lietuvą ir nusipirkęs Karčrūdės dvarelį, Kudirkos Naumiesčio valsč. Karo metu atsidūrė Odesoje 1917 m. „kur ir mirė“). (Iš Lietuvių Enciklopedijos, 30 t.).

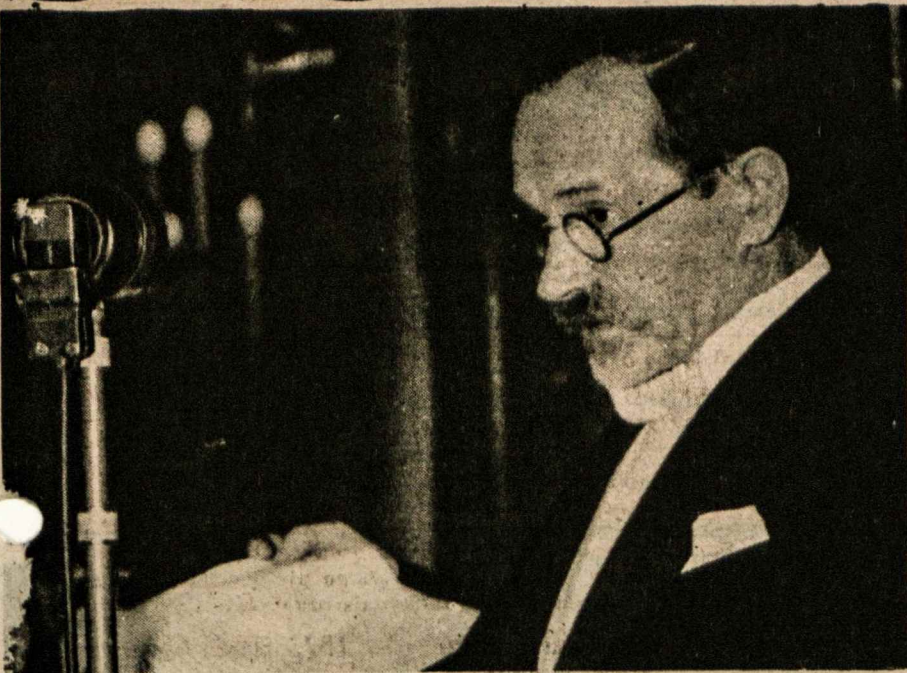
Davusi leidimą kun. B. Šlamui, Montrealio arkivyskupija nurodė, kad patalpas pamaldoms gali nuomotis St. Vincent de Paul prancūzų parapijoje. Tai buvo pati pirmoji vieta, kur bendrai susirinkdavo lietuviai ir lenkai ir ruošiamas sekmadieniais pamaldas. Po kurio laiko, tos bažnyčios salė buvo atsakyta, nėra žinoma dėl kokios priežasties; todėl reikėjo ieškoti naujos vietos kitur.

1907 m. kovo 16 d., kun. B. Šlamas rašo prašymą Quebeco Provincijolui (nėra pažymėta kokios vienuolijos), kad leistų naudotis vienuolyno bažnyčia, - prie De La Gauchetier ir Pleis gatvių. "Jau dveji metai, kaip lietuviai ir lenkai susirūpinę, ieško gauti savo kunigą ir pagaliau, kada aš čia atvykau juos aptarnauti, buvau priskirtas prie St. Vincent de Paul bažnyčios. Ta bažnyčia yra dažniausiai užimta su pamaldomis prancūzams, ir mes turime daug nepatogumų. Kreipiausi į vietos arkivyskupą su pageidavimu, kad leistų mums persikelti į Jūsų bažnyčią. Sutinkant Jums, prašau leisti naudotis bažnyčios patalpomis, mes pasižadame mokėti nuomą už bažnyčios ir liuturginių drabužių naudojimą. Lietuvių ir lenkų pamaldas susirenka apie 500-600. Mes tikimės, kad gausime pasinaudoti Jūsų bažnyčia. Vėlyk sekmadienį arba net dar anksčiau. Pasirašo lietuvių ir lenkų klebonas B. Šlamas". (Iš Montrealio arkiv. arch.).

Neturint lietuviams savos bažnyčios, apie 10 metų, jiems teko vaikščioti iš vienos bažnytinės salės į kitą, o gauti pamaldoms pačią bažnyčią, prancūzų arba arių parapijoje, buvo visai neįmanoma. Daugiausia buvo nuomuojamos salės šiose bažnyčiose: 1. St. Vincent de Paul - 2310 St. Catherine's East; 2. Sacre Coeur de Jesus - 2000 Maisonneuve Ave.; 3. St. Brigid - 1151 rue Maisonneuve; 4. St. Eusebe de Verceil - 2151 Fullum St. Trumpam laikui yra nuomota ir kitose parapijų salėse. Ilgiausiai, net per kelis kartus, buvo nuomuojama salė St. Eusebe parapijoje. Kada lietuviai pasistatė savo bažnyčią - šv. Kazimiero, ji persikėlė 1916 m. balandžio 9 dieną, - 3426 Parthenais St. (tada adresas buvo 720).

(BUS DAUGIAU)

CHICAGO:

VELIONIS A. SMETONA
Sausio 9d. buvo pri-
sliminta, kaip prieš 30 m.

• Kr. Donelaičio aukšt. ir pradžios m. su darželiu, šiemet veikla normaliai. Moki-
nų skaičius kiek mažesnis,
bet veikla plati. Jos įsteigė-
ja p. Širka jau 12 metų la-
tvarkingai jai vadovauja,
jaunimas ir tėvai yra paten-
kinti visa veikla, tik sunkiau
su išsivertimu už nuomą
valdžios mokyklai. Gal dabar
gaus paramos. Galia, kad nei
nei parapijos ar Marijos
aukšt. mokyklos nenori pri-
glausti, — dabar svetimiems
tenka mokėti...
• PLJ Centras Chicagoje ir
PLJ žurnalo redakcija pasi-
žyžė didesniai judėjimui.
Jasaitytė per radio pa-
reiškė apie Clevelande įvy-
kusį Naujų Metų laikotarpį
jaunimo suvažiavimą. Ji pa-
žiūrėję, kad Chicagoje
veikianti radio kasdieninė
programa, išskyrus šeštadi-
nį ir sekm., Margutis, sutiko
uot PLJ Centrui 15 minučių
laiko, savo pranešimams ir
informacijai.
• Jaunimo Centras gyvuoja,
čia trys mokyklos, parengi-
mai, parodos, paskaitos,
penktadienio vakaronės ir kt.

galsrė žuvo paskutinis Lie-
tuvos prez. A. Smetona, kuris
gyveno Clevelande.

Neseniai buvo iš parodos sa-
lės pavogta virš 600 dol.
vertės paveikslų. Kun. Ki-
jauskas tai pareiškė SWHe-
rald laikraštyje. Ar pasiseks
vagys išaiškinti — sunku pa-
sakyti. JC veikla choras, Fo-
ro Archyvas, šokėjų grupė, o
paskutiniu metu sudaryta
teatro grupė, kurios pirmas
pastirodymas įvyko sausio
12-13 d. "Spyruoklė" Karei-
vėlis" vaikams.

• Lietuvių Radio Forumas,
kuris netrukus šv. s m. su-
kaktį, yra likęs vienintelis
visoje Chicagoje, nes ameri-
kiečių stotyse visi jau išny-
ko. Ypač buvo labai popula-
rus Howard Miller, kuris
daug kartų kėlė Lietuvos pa-
vergimo klausimą ir rėmė
lietuvius; bet jis išėjo, kiti
taip pat dingę. Taigi, mes lie-
tuvai dėka ponų A. Rudžiu,
galime naudotis dviem kal-
bom — lietuvių ir anglų. Čia
dažnai politikams patiekiami
aštrūs klausimai, o nesigai-
lima diskutuoti ir lietuviškas
problemas. Šis forumas vei-
kia tik vieną valandą 8-9/
šeštadieniais. Be to, progra-
mose dalyvauja įvairūs žmo-

nės ir organizacijos. Liet.
Forumas jau trečius me-
tus prisimena Radio ir spau-
dos savaitę. Sausio 5 d. joje
dalyvavo visa LŽS-gos CV:
J. Vališnys, V. Kasnūnas, J.
Būtenas, A. Pužauskas ir J.
Janušaitis. Inž. Rudis įvade
pažymėjo, kad visi žurnalis-
tai ir radio darbuotojai gali
vieniti kitiems padėti. Pasiro-
dė, kad inž. Rudis gali bū-
ti irgi LŽS-gos narys: jis
mlelai pasižadėjo užpildyti
įstojimo blanką. Pirm. Vališ-
nys pažymėjo, kad dabar
LŽS-gai priklauso apie 300
narių; per jų kadenciją pri-
strašė 40.

Iš fondo numatoma paskir-
ti daugiau pinigų išleisti
knygai apie žurnalizmą, ku-
rią redaguos kun. J. Prun-
skis ir toliau skirti stipen-
dijas rašančiam jaunimui
mūsų spaudoje.

• Chicago klubai — jų keli
šimtai, bet vienai baigia savo
dienas, kiti dar auga. Vienas
klubo pirmininkas sako, kas
daryti su keliolika tūkstančių
nenorim, kad nariai visuome-
nės turto išliktų į kišenes.
Patarčiau įamžinti klubų
istoriją į Pasaulio Lietuvių
Archyvą. Būti gerų knygų
mecenatams, padėti mokyk-
loms ar Altui, Balfui, laik-
raščiams, kurie vos bevege-
tuoją. Žodžiu, jų gerų objek-
tų pilna, kurie nebus ilgai
užmiršti. Daugelis klubų jau
nelanko kasose daug pinigų,
išdalinę skubiems reikalingam,
kaip Anglijos Lietuvių Klub-
as, Zarasiečių, Suvalkiečių,
šauliai, Tėvynės Mylėtojų,
kitos organizacijos. Jos re-
mia jaunimo veiklą, stovyk-
las, V. sario 16 gimn. Lietu-
vių Sodybą, kuri ruošiasi nu-
pirkti dar 20 butų seneliams
apsigyventi. Žodžiu, klubų
valdybos, kurios einate prie
mirties, palikite testamentą,
įamžinkite ir išelvis istori-
ją savo darbus ir aukas,
atėtis bus dėkinga.

• Politikos lauke: Kongres.
Robert Hanrahan, surinkęs
apie 15 kitų artimų kongres-
manų parašų po peticiją,
kurioje prašoma Brežnevo ir
Kissingerio, kad būtų išlais-
vintas Šimas Kudirka ir jo
šeima. Maža vilties; daug lie-
tuvų jau prašė, ir aš pats
prašiau mon. Pucinski ir
kongr. Murphy, tūkstančiams
lietuvų girdint, Marijos
mokykloje, kad jie padėtų.
Rašiau laiškus sen. Percy,
jis maloniai daug man jų at-
sakė, bet jo pastangos mažai
jaučiamos, tik "Amerikos
Balso" sumų apbrlojime jis
daug dirbo ir laimėjo. Reikia
rašyti dar daugiau laiškų se-
natoriams ir kongresma-
nams, kad galutinai 100 ml-
lijonų dol. sumą Amerikos
Balsui būtų patvirtinta.

Bal. Brazdžionis
• Operai Kaukių Balsus ruo-
šiamasi entuziastingai ir, at-
rodo, kad publika jos laukia
su dideliu dėmesiu!

V. Bačėnas All Seasons Travel, B D
2227 DUNDAS STREET W., Visais kelionių reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
M6R 1X6 **tel. 533-3531**

KELIONĖ PO SAULĘTĄ PIETŲ AMERIKĄ

Rašo L. Stankevičius
Pagaliau sniega nutirpdino
garais nuo lėktuvo sparnų
ir pakilom link New Yorko.
New Yorką reikėjo keturis
kartus apskristi, kadangi ne-
buvo vietos kur nutūpti. Ži-
noma, per tokį pavėlavimą
Venecuelos lėktuvas jau ma-
nęs nelaukė. New Yorke ne-
norėjau likti, tai reikėjo ieš-
koti šiltesnio krašto, kuris
randa si netoli Venecuelos.
Vidurnaktį, pagaliau, pavyko
gauti lėktuvą į Puerto Rico,
o iš ten, jau po pietų, persė-
dau į kitą lėktuvą, kuris at-
vežė mane tiesiai į Caracas
miestą.

Caracasė apsisitauja vienu
senesnio amžiaus lietuvių p.
Šneideraičių pensionate ir
čia pajutau pirmą lietuvišką
nuosirdumą. Čia atvažiavo
mano pažįstama dar iš Pa-
ryžiaus laiku, kai ten gyve-
nai, ponai Jūratė Statkutė de
Rogalė, su visa savo gražia
šeimynėle — penkiais gražiais
sūnumis, kurie laisvai kalba
lietuviškai, prancūziškai ir,
žinoma, ispaniškai. Visi kar-
tu nuvažiavome pas jos mo-
tiną ir tetą, kurios gyvena
gražiai name ant kalno ir
kurios mus gražiai priėmė.
Ponia Jūratė yra labai didelė
veikėja Caracaso lietuvių ko-
lonijoje ir nuo pat pirmos
dienos rūpinosi manimi, kad
aš kuo daugiau galėčiau pa-
matyti ir susitikti su lietu-
viais.

Tame pačiame pensionate,
kuriam apsisitauja, susipa-
žinau su lietuviu p. Guiga iš
Brazilijos, kuris jau daugel
mėnesių čia gyvena. Mat jie
čia vadovauja vienai brazilų
firmai, kuri stato keltuvus
dideliems pastatams. Tas
asmuo taipogi vadovauja jau-
nimo tautiniam šokiams.

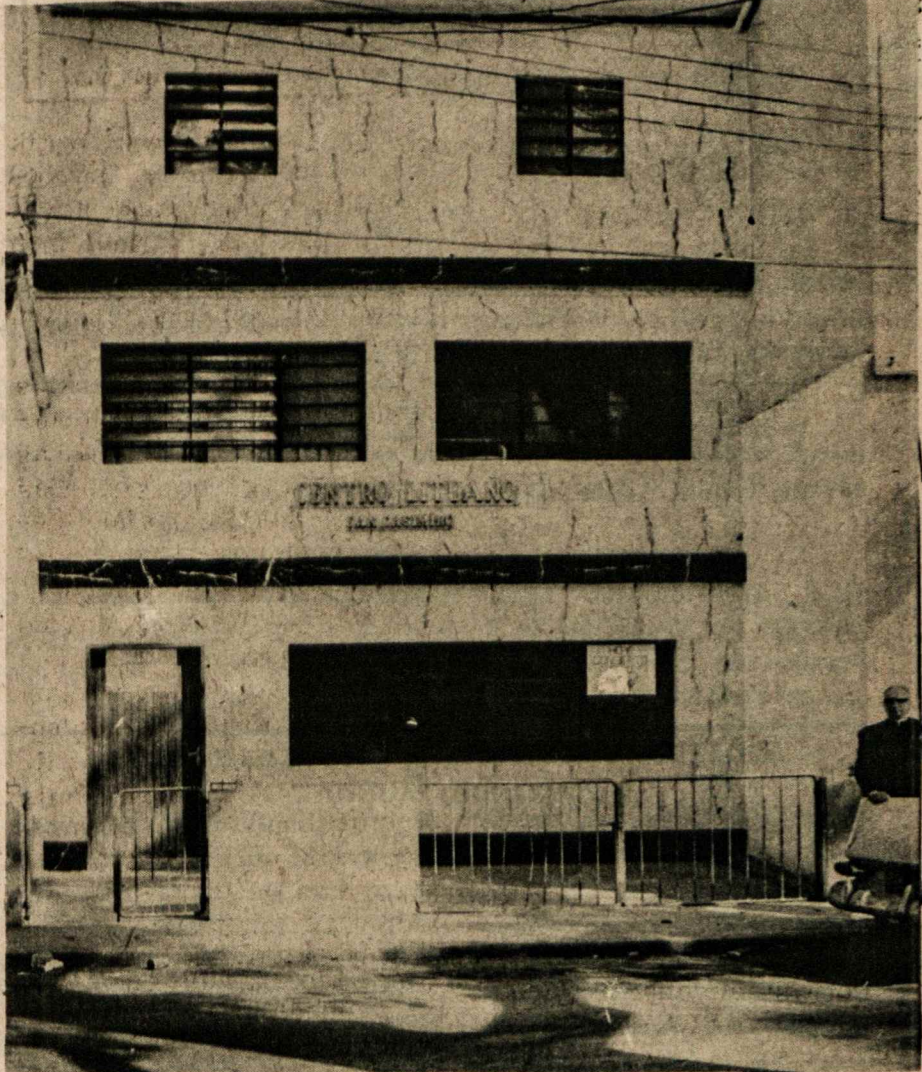
Pirmiausiai reiktų susipa-
žinti su šios kolonijos galva
— lietuviu klebonu (nors jie
savęs neskaity klebonu, ka-
dangi, sako, neturįs šeim-
ninkės, ir kuris, pasirodą,
gyvena kitame miesto gale).
Bet čia ne problema, p. Gui-
ga tuoj pat parūpina susie-
kimo priemonę, pasitarauja
aktyvus jaunuolis R. Kiova su
savo mašina.

Sutartą valandą vakare,
atsirandame pas kun. A. Per-
kūmą, gyvenantį lietuvių na-
muose, kuriuos jis ir yra
įsteigęs. Čia yra salė, klebo-
nija, ir atskiri buteliai iš-
nuomavimui. Tuo yra paden-
gliamos namų išlaidos. Prie-
šais štuos namus yra ve-
necueliečių bažnyčia, kurios
priekyje yra didelė metalinė
šv. Kazimiero figūra, lietuvių
pastatyta. Toje pat bažnyčio-

je yra laikomis lietuviškos
pamaldos.

Susipažinus arčiau su įdo-
mia kun. A. Perkūmo ašme-
nybę, paaiškėjo, kad jisai yra
buvęs 20 metų Kinijoje ir
kalba laisvai kinietiška, net
ji žmonės vadina padre chi-
no (Tėvas kinietis).

Kadangi vakarienių laikas,
kun. Perkūmas kviečia mus
valgyti, žinoma ne kur kitur,
kaip tik į kiniečių restora-
ną. Įėjus, visi kiniečiai ji
apstoja, o jisai sau šposau-
ja ir kalba su jais kinie-
tiškai. Pašaliniai žmonės nėt
išsijoję žiūrėjo. Žinoma, mu-
sų klebonas ir valgė su pa-
galiniais. (Bus daugiau)

Caracaso lietuvių namai, kurie pastatydinti kun. A. Perkūmo
pastangomis. Jis pats stovi prie automobilio ir namų.

CFMB
RADIO 1410 MONTREAL

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

KIEKVIENA TREČIADIENI, 11 VAL. VAK.

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

JUOZAS GRAZYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Taip pat INTERNATIONAL dažų išpardavimas — tel. 366-6237/3896.

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

BELLAZZI-LAMY INC.

ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA

Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten-Test.

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Jetté & Frères

VISKAS — MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame Hydro-Quebec išnauda vimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée

Plumbing & Heating kontraktoriai.

140-2e AVENUE - 366-0330

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ \$709.00
1974 METAIS PRADEJANT NUO

ISVYKIMO DATOS:

Balandžio 25 d.

Gegužės (May) 9, 16, 23, 30 d.

Birželio (June) 20, 27 d.

Liepos (July) 11, 25 d.

Rugpjūčio (August) 1 d.

Rugsėjo (September) 5, 12, 19,

26 d.

PUIKUS SUSIJUNGIMAS SU MONTREALIU IR VISŲ

DIDŽIŲJŲ KANADOS IR USA MIESTŲ.

REGISTRUOKITĖS DABAR!

Jau pratomas vietų ribotumas!

Parūpiname dokumentus JŲSŲ GIMINĖMS

išsiskviesti iš Lietuvos.

Rašykite anglų kalba:

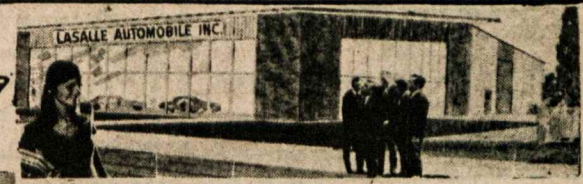
ADRIA TRAVEL SERVICE

4159 ST. LAWRENCE BLVD.

MONTREAL 131, P.Q. — CANADA

TEL.: 844-5292 844-5662

LaSalle
AUTOMOBILE INC.
366-7818

PARDAVIMAS

IMPERIAL — CHRYSLER — DODGE — CHARGER

CORONET — CHALLENGER — SWINGER — DART

Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas.

Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame

garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės

De La Verendrye prie Lapierre, tel. 365-3364

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LASALLE

TEL. 366-7281

• Atliekami mechaniniai darbai

• Išorės taisymas ir dažymas

• Dunlop padangos ir baterijos

Pardavimas gazolino ir alyvos — lietuviams nuolaida.

Savininkai: V. Sužinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba kviečia
1974 m. kovo/March/mėn. 23 d., šeštadienį, 4 val. po pietų
Šv. Kazimiero parapijos salėje, 3426 Parthenais Street,
Montreal, Que.

1 METINIŲ VISUOTINIŲ NARIŲ SUSIRINKIMAS

Darbu tvarka:

1. Susirinkimo atidarymas
2. Balsų skaičiuotojų ir susirinkimo pirmininko rinkimai
3. Praeito susirinkimo protokolo skaitymas ir priėmimas
4. Pranešimai: Pirmininko, Vedėjo, Kredito komisijos ir Veiklos plėtimo komisijos
5. 1973 metų apyskaita ir balansas
6. Revizijos Komisijos pranešimas
7. Rinkimai: 2 narių į Valdybą
1 nario į Kredito komisiją ir
1 nario į Revizijos komisiją
8. Diskusijos, balanso priėmimas ir pelno paskirstymas
9. 1974 metų sąmatos priėmimas
10. Klausimai ir sumanymai
11. Susirinkimo uždarymas.

Po susirinkimo - vakarienė

Narių registracija prasidės 3 val. 30 min. po pietų. Nariai prašomi atsinešti nario knygeles. Kandidatų išstatymo reikalų prašome atkreipti dėmesį į šią ištrauką iš "Lito" statuto III dalies 2-ro poskyrio:
Kandidatų į valdybą ir komisijas pasilymai turi būti padaryti raštu bent dviejų unijos narių ir išteikti unijos sekretoriui iki susirinkimo atidarymo. Prie pasiūlymo turi būti pridėtas raštinės kandidato sutikimas būti renkamu.
Kandidatams išstatyti formos gaunamos abiejuose "Lito" skyriuose arba išsiunčiamos paštu paskambinus telefonu.

A. Kličiūnas
"Lito" Sekretorius

P.s. Šiais metais "Lito" valdyboje savo trijų metų kadenciją užbaigė P. Vaupshas ir J. Bernotas, Kredito komisijoje V. Šipelis ir Revizijos komisijoje J. Šlaučiulis. Pagal statutą jie gali būti išstatyti kandidatais perrinkimui.

SUDAROMA NAUJA GRUPĖ MOKYTIS JUOSTŲ IR GŪBELIŲ AUDIMO

Montrealio vyresnės skautės ir skautėlių židinys, jau rudenį pradėjusios austi juostas ir žiemą gobelenus gali pamokyti kitas moteris ir merginas. Šio meno. Registruotis iki vasario 25 d. galima pas: Aldona Čičinskienė-676-9936, Danutė Staškevičienė - 769-1557 ar Elę Jurgutienę - 626-7499.
Kursantės renkas viena kartą savaitėje Aušros Vartų parapijoje.
Svarbu, kad visos norin-

čios užsirašytų iki 25 vasario, nes 25 vasario 7 val. vakaro, bus Dallos Gruodienės įdomi ir naudinga paskaita apie spalvų derinimą.
Besidominčios ir norinčios išmokti juostų ir gobelenų audimo, kviečiamos atvykti į šią paskaitą, nes turės progos pamatyti, ką naujai išmokusios moterys ir merginos spėjo atlikti, išgirs įdomią paskaitą ir norinčios galės užsiregistruoti į naują sudaromą grupę.

PHARMACIE
Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.

7626 CENTRALE LASALLE

366-9742

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

DR. V. GIRIUNIENĖ
Dantų gydytoja

6330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL
TEL.: 255-3535

Dantų gydytoja
DR. A. O. JAUGELIENĖ

1410 Guy St. pirmas aukštas,
11-12 kambarys
Tel: 932-6662; namų 737-9681.

Dr. J. Maliska
Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

ADVOKATAS
RJ. Isganaitis B.A., B.C.L.

Insurance Exchange Building
276 St. James Street West,
Suite 525, Montreal, P.Q.
Tel: 842-1126, namų 678-3660

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

VASARIO 24 d., sekmadienį, 12 val. Aušros Vartų parapijos salėje rengiamas

JONO KARDELIO

mirties 5-kių metų sukakties PAMINĖJIMAS - AKADEMIJA

Programoje: L. Girinio - Norvaišos žodis;
P. Rudinsko paskaita.

MENINĖ MINĖJIMO DALĮ IŠPILDYS: muzikas K. Smilgevičius ir
solistas A. Keblys.

Visus Montrealio ir apylinkės lietuvių maloniai kviečiame paminėjime dalyvauti.
ĮJIMAS LAISVAS.

Rengia KLB Montrealio Apylinkės Valdyba

AS ESU ATSAKINGAS, KAI BŪT KAS, BET KUR ŠAUKIASI
PAGALBOS. AS NORIU, KAD A.A. RANKA VISAD BŪTŲ
TENAI ISTIESTA. IR DĖLEI TO: AS ESU ATSAKINGAS.

Jeigu geri ir gali gerti -
Tavo reikalo.
Jeigu geri ir negali gerti -
Mūsų reikalo.
Skambink dieną ar naktį A.A.
Tel. 521-2185.

JEI NORI LIETUVIŠKAI KALBĖTI - SKAMBINK DARBŲ
VALANDŽIAMS 489-5391 (RAUSK: LEO); O VAKARAIŠ
NAMU TEL. 366-2548 ARBA 277-7868

NE TIE RENGĖJAI

Teresės Zaveckienės iniciatyva ir sugebėjimu Lindos Gudaitės Mergvakaris buvo išpūdingas ir gražiai pasisekė.

Praeito numerio žinutė neatitinka tikrybės.

• S. Kazimiero parapija kovomėn. 2 d., 7 val. vakaro, ruošia kazimierų vakarienę. Bus orkestras,

• Skautas Davis Bernotas susiželdė besportuodama s kalnuose.

Montrealietė solistė Gina Capkauskienė nesenai aplankė, kartu su savo motina, Maryte ir Vacį Žižius Donicid saloje. Vasario mėnesio pabaiga saloje karnavalo laikas, ir montrealiečiai draugai yra nuoširdžiai žiūri laukiami.

Ten Kalėdų atostogoms tėvų aplankyti buvo nuvykę Loreta ir Tomas Žižiai.

• Serga ir paguldytos į ligoninę Ona Lukauskienė ir J. Sa - Valdybą sudaro J. Šlaučiulis - dauskienė.

• Jonas Petrulis, kuris buvo susilaužęs koją, staigiai susirgo ir paguldytas į ligoninę. KLB Montrealio Apylinkės valdybos nariai.

FLORIDA kviečia

Pats maloniausias laikotarpis saulėtoj Floridoj yra dabar: šiltas oras, viliojantis jūros vanduo ir baltas paplūdimio smėlis.

Kreipkitės į šiuos lietuvių viešbučius:

TOWN & SURF APLS. NORWYN APLS.
9076-9024 Collins Ave. 126 Ocean Drive,
Surfside, Fla. 33154 Miami Beach, Fla. 33139
305-866-9357 Sav. B. Sergautis Tel. 305-672-4903 305-672-9161
Visą laiką veikia maudymosi baseinas ir parkavimui vieta.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
- MŪŠŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU ĮŠIMTINI JUMS, PASITARNAUS!

• UŽEIKITE Į ŠITIKINKITE Į PASINAUDOKITE Į

PASIKALBĖKITE SU

Managerių
LEO GUREKAS

LEONAS GUREKAS
Sales Manager
(Lietuviai atstovai)

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391

(At the end of Sherbrooke Street West)

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamasis s-tas 6%	Asmeninės 9%
Taupomasis s-tas 7%	Nekiln. turto 9%
Term. ind. 1 m. 7,5%	Ceklių kredito 9%
Term. ind. 2 m. 8%	Investicines nuo 9,5% iki 12%
Term. ind. 3 m. 8,5%	

Duoda nemokamą gyvybės apdrau Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 da iki \$2,000 už taup. s-tos sumas už paskolos sumą.

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda.
Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League,
17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.; pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Gerb. NL Remėjau!

"Nepriklausoma Lietuva", kad galėtumėte tesėti užsibrėžtus tikslus ir kad susidarytų lėšų patalpų pagrindiniam pertvarkymui, B-vės V-ba kreipėsi į žinomus lietuvių dailininkus prašydama paramos. Kaip matote jie gausiai atsiliepė padovanodami vaisingus savo darbus. Visi bilietai pažymėti darbai bus išleisti loterijon, kuri vyks šių metų gegužės mėn. 11 d. Visi NL skaitytiniai ir remėjai loterijos bilietus gaus paštu, prašant neatsisakyti paremti savoji laikraštį šia nedidele loterijos auka. NL.

Name

Adress

Tel

Nº

Nº

PIRKTI AR PARDUOTI
NEKILNOJAMĄ TURTA PADĖS JUMS
V. Pėteraitis
353-9960 / Namų 721-0614
UNITED TRUST REALTIES
7995 Blvd. Les Galeries. D'Anjou, P. Q.

Žemiausios kainos!
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

AR NEREIKALINGA BEPROCENTINĖ PASKOLA IŠ FEDERALINĖS IR PROVINCINĖS VALDŽIOS?

UŽPIRKITE GARANTUOTĄ, NUOSAVĄ SENATVĖS PENSIJĄ, PER MŪŠŲ AGENTŪRĄ!

UŽ INVESTUOTUS ŠIAM REIKALUI PINIGUS IKI \$4000 Į METUS, ATSKAITOMA NUO PAJAMŲ MOKESČIŲ (TAX).

Investuoti pinigai duoda palūkanas, bet ir už šias pajamas nereikia mokėti pajamų mokesčių.

DAUGIAU UŽDIRBANTIEMS - LABAI APSIMOKA

Tik apdraudus Bendrovės gali duoti garantuotą pensijos planą.

Galimybė už 1973 metus atskaityti - Baigiasi vasario 28, 1974.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

TEL: 722-3545